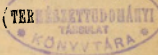

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Az országos m. gazdasági egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj.
Égés évre 10 ft, félévre 5 ft, negyedévre 2 ft 50 kr.

Megjelenik minden szombat és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest (Köztelek),
Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEIT.

Figyelmeztetés t. Tagjainkhoz!

A „Köztelek” f. évi első számához egy posta-utalványlap volt mellékelve, a tagdíj, — a könyvkiadó vállalat — s a „Történelmi Szemle” előfizetési díjainak befizetésére. Kérjük tagjainkat ezen utalványlap felhasználásával az illetékek annál is inkább beküldeni, mert az egyesület igazgató-tanácsa azt a határozatot hozta, hogy az egyesület által rendezett vásárok és kiállításokra az egyesület tagjainak ingyen belépést engedélyez, ha a tagdíj befizetését a tagsági jegy felmutatásával igazolják.

A tagsági jegy mindazon tagjainknak, kik a tagdíjat lefizették, meg fog küldetni, kérjük tehát a tagsági illetékeknek mielőbbi befizetését, hogy a tagsági jegyek megküldhetők legyenek.

Igazgató.

Meghívó

az állattenyésztési és állategészségügyi szakosztálynak január hó 28-án, azaz pénteken d. u. 4 órakor a Köztelek kistermében tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. A huszofasztási adó reformja.
2. Adatgyűjtés az ivarzási és szülés rendellenességeikéről.
3. Földmiveltügyi miniszter leirata a sertéshívaló ellen fogantatósandó óvintézkedések tárgyában.
4. Javaslat a lóhúskímérés rendszeresítéséről.

Tornyay Bála,
szakoszt. elnök.

Tavaszi állatvásárok sorrendje.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület által a f. év tavaszán rendezendő állatvásárok a következő időszakokban fognak megtartatni:

IX. tavaszi luxuslövésár (a Lötényeztetés emelésére alakult Tattersall r.-társasággal karöltve rendezve) *marciusus hó 29, 30 és 31-én a Tattersall-istállóban* (külső Kerepes-ut, a 4-letti pályaudvarral szemben).

X. tavaszi luxuslövésár, ugvannott *május hó 16, 17 és 18. napjain.*

A díjazással egybekötött XV. tenyész-állatvásár márciusus hó 25., 26. és 26-én a Tattersall-istállóban.

1-5 díjazással és próbavágásokkal egybekötött hízott állatvásár a székesfővárosi marhavásártér istállóiban *április hó 2, 3 és 4-ik napjain.*

Bejelentési ívek a vásárookra az OMGE. titkári hivatalánál (Budapest, Köztelek) kaphatók.

Hangya.

A „Magyar Gazdaszövetség” legújabb alkotásának a nevét jelenti közleményünk czíme. „Hangya” névvel alakult meg u. i. a mult vasárnap a „Magyar Gazdaszövetség” fogyasztási és értékesítő szövetkezte, amely 50,000 korona alapítókével központját van hivatta képezni a „Magyar Gazdaszövetség” által a vidéken alkantudó községi fogyasztási és értékesítő szövetkezeteknek. Örömmel üdvözlőjük és nagy reményeket fűzünk a szövetkezeti mozgalmak társadalmi létezésének ezen új tagozatához, amely kiegyensúlyozott és betetőzni hivatott első sorban a kiszáradt anyagi boldoguláskor előmozdítására és biztosítására irányuló azon akciózt, amely Magyarországon is tisztán társadalmi erőkké a szövetkezetek alakítása és terjesztése te-

rén egy évtized óta csendesen bár, de eredményesen folyik.

Tisztaban vagyunk ma már azzal mindannyian, hogy bár a kiszáradt hitelgyeinek gyors és olcsó kielégítése rendkívül fontossg, melylyel első sorban a nép legszelebbe rétegeit a pénzüszorának ugyan tiltott, de mégis állandó működése körébl kiszabadíthatjuk, még is a megélhetés eszközeinek mindennapi szükségletek beszerzésének és a termény értékesítésének módozatai oly kedvezőtlenek, hogy ennek révén sokkal súlyosabb teherrel vannak sújta éppen a kis emberek, mint a pénzüszora által. Sőt épen az uszora törvény következtében a legalsóbb néposztályok élőküdi a pénzüszora felhagyásával, az áru-és terményuszora legkiterjedtebb felkarolásával, szabadon károsítják és pusztítják a vidéki népességet, mely szervezeten-ségéből és magaráhagyottságában emez üzemeknek teljes mértékben ki van szolgáltatva.

Aki a vidéki népességgel érintkezik, mindennap tapasztalhatja azoknak az apró uszorásoknak káros működését, a kik a kedvezőtlen gazdasági helyzet, a helytelen kögazdasági politika következtében elszegényedett vidéki népességet a legszűkebbesebb mindennapi árucikkeik beszerzésénél teljesen a markukba tartják. Akik maguk nem vetnek, mégis az egész falu nekik arat és csepel, hogy fáradságuk gyümölesét az aratás után a teli néhány hónap szük megélhetésére a szalócstól hitelbe vásárolt árúkrét beszovalgáltassák. Mi mellett sem az áruk jóságát, sem azok kellő mennyiségét, sem azoknak árát még csak meg sem bírálhatták, mert e kiskereskedők, — kik

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, Alkotmány-utca 31. szám.

Tavaszi mag-árjegyzékünk
e lap 138. oldalán található.

maguk is a nagy merkantil tőkek eszközeül szolgálva, más a legkedvezőbb körülmények között is drágán szolgáltatják ki a közönséget, — valóságos jövedéyként jelentkeznek a vidéki népességnek, mely szervezetenlenségben és magára hagyatottságban jelenleg nem is tudna magán segíteni és téli időben talán éhen is halna, ha e kiskereskedők nem kegyeskednének rajta uzsorjájukkal segíteni.

Am ez az éremnek csak egyik oldala. A másik felén ott van a vidéki népesség természetének értékesítése. Ki ne tudná, hogy a kisgazda természetének javarésze elsősorban a hitelbe vásárolt árucikknek megfizetésére szolgál, de nem ám a forgalmi értékében és piaci árban, hanem a szatócs által meghatározott és neki legkedvezőbb áron, mert a legtöbb esetben csak a falusi kiskereskedők egyszerűs mind az egyedüli terményvásárlók, akik a nagykereskedők ügynökei részére gyűjtik össze a terményeket. Ha még valamely gazda adása a szerencsés helyzetben van, hogy adósága törlesztése után terményeiből szabad kézből való eladása is marad, úgy ismét csak vagy a falusi kiskereskedőnek, vagy a gabonakereskedők ügynökeinek kénytelen eladni helyben vagy legjobban a közeli nagyobb piac felhívásáig csekély mennyiségű, ki nem egyenlített gabonáját, a legtöbb esetben éppen abban az időben azonnal az aratás után, mielőtt a terménykiatalt a legnagyobb, a terménynek árja a legkisebb. Hogy ekkor egy kis összehesülés vagy hallgatoltság kartert a terményügynökök között, mekkora kárt okoz a természet értékesítésére sürgősen reászorult kisgazdáknak, úgy vélem ezt bővebben fejtegetni fölösleges is.

Nem lehet tehát csodálni, ha a súlyos helyzet nyomása alatt amugy is a legrosszabb helyzetben lévő vidéki népesség megelégetésének eszközeit nélkülözve, munkájának gyümölcsét nem találva, egy jobb jövő után áhítozva, könnyebben át hitelt azon lelkiismeretlen izgatók helyébe, akik a fényes jövő kiltatása helyévével a bajok okát a fennálló társadalmi rendben és állami szervezetben levőnek állítva, ezek ellen izgatnak és a fogékony, egyszerű jellemeket megtántortítják és a szocialisztikus törekvések tabórába vonzzák. A szocializmus kétségtelemül a kenyér kérdése. A jóllakott ember meg van elégedve sorsával, a fennálló társadalmi és állami renddel, ellenük nem tör, sőt jólétének biztosítása ezek védelmezését, fenntartását parancsolja neki. Az éhes ember ellenben elégedetlen, sorsának javítása, kenyérének megszerzése foglalja le minden gondolatját, örömmel üdvözlő és jölvéjének tartja, aki erre neki reményt nyújt, követi valót, aki boldogulására az utat megmutatja és nem lelté több rossz néven venni, hogy éhségében, mintegy lázas állapotban nem tudja megbirálni, hogy a boldogulására megmutatott út nem helyes, mert bár azon pillanatnyira enyhítő helyek mutatkoznak, végeredményében a

társadalmi rend és az állami szervezet rendül meg, amely állapotban éppen az, amit elérni akart, válik lehetetlenné. A kiábrándulás ugyan befog következni, de már akkor, amikor a társadalmi és állami rend ellen elkövetett vétések csak erőszakos módon lesznek megtorolhatók, anélkül, hogy az igazalom tulajdonképpen célszerűt: a biztos kenyeret elérte volna. Hiszen ideiglenesen a hamu alatt lapangó parázs lángallobbanást előzdáni lehet, ha a gyuanagot szorgalmasan távolítottuk. Az erőszakos erpuzők kitörését egyidőre meg lehet akadályozni, ha a munkásoknak több és nagyobb keresetet nyújtó munkát nyújtanak az állami közmunkáknál és a visszabályozásuknál, de ha ez elfogyott, még rosszabb helyzet következik be rájuk.

Mert pusztán azért, hogy az előgedetlen és zavarog tömegek nagyobb keresetre tegyenek szert, az állam közmunkákat az adozó többi polgárra terhelé nem rendelhet, mert ez odafejlesztelné a dolgot, hogy a szocializmus karjai közé vetné még azokat is, akik nélkül birtokukból nyomoruságosan megélve, ma még az állami és társadalmi rendnek már önérdékükön fogja is, védelmezői közé tartoznak.

Nem pusztán a nagyobb kereset biztosítása a szocializmusnak ellenszere, hanem még nagyobb mértékben és sokkal biztosabban a megelhetés megkönnyítése. Nagyon helyesen fejtji ki a földmivelségi miniszter ezidei költségvetésének indokolásában terveit a szocializmus elleni küzdelem tekintetében. Ez eszközök között ott szerepel a fogyasztási és értékesítési szövetkezetek propagálása is. Amennyiben pedig bizonyos, hogy ezen szervezetek a társadalom közreműködése nélkül, pusztán állami hozzájárulással parancsóra se nem létesíthetők, sem működésben nem tarthatók. Nagyon helyesen hivatkozott Daranyi miniszter legutóbbi beszédében a főrendiházban, hogy e téren is számít a társadalom közreműködésére. A társadalom immár megmozdult, amikor a Gazdaszövetség égisze alatt a "Hanga" fogyasztási és értékesítési szövetkezetek feltekinélyes alapítókével önnaga megalkototta. Most folynak a tárgyalások a gazdasági egyesületek szövetségének prokterotitása alatt hasonló irányú társadalmi szervezetek megalakítására. A felső vidéken pedig már évek óta néhány ilyen szövetkezet működésben is áll. A különben is gyenge és a közügyek iránt oly csekély érdeklődéssel viseltető magyar gazdaságtársadalom tehát tagadhatatlanul megmozdult és reméljük, hogy a mostani alakulások magját képezik a rövid idő alatt nagy arányokban kifejlődő működésének. Ezzel szemben ez a társadalom is megkívánhatja, hogy az állam szellemi és anyagi eszközökkel bocsásson rendelkezésére működésének kifejlesztésére és biztosítására. A szövetkezeti törvény már be van jelenítve. Reméljük, hogy az ebben a tekintetben is megfelelő lesz. Az anyagi

eszközökről a földmivelségi miniszter ez évi költségvetésében szintén gondoskodott. Hiszünk, hogy abból a megalakult társadalmi szervezeteknek első sorban jutni fog.

A magyar Gazdaszövetség fogyasztási és értékesítési szövetkezetét pedig nem csak azért üdvözöljük örömmel, mert egy, valóban szükséges intézmény alapját vetette meg és a helyes működés irányát jelölte ki, hanem azért is, mert ez intézményben a magyar gazdaságtársadalom oly akcióját látjuk, amely azt bizonyítja, hogy a gazdaságtársadalomra is lehet számítani, még ha közreműködésébe áldozatok is ró vállalra. Anyagiag korunkban, a kedvezőtlen gazdasági helyzetben pedig ez sem az utolsó indok, hogy reményt merítsünk egy jobb kor bekövetkeztére, amikor a legszélsebb néprétegek megelégetésé megkönnyítve, óket az állam és társadalom hasznos és munkás tagjaival biztosíthatjuk és felvértezzük a hatványozva növekvő igazsáok ellen való erővel ellentálasra. Ss. Z.

NÖVÉNYTERMELÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Keverék csalámdé vetés.

A zabos búkköny a luczerna (lóhere) mellett a csalámdé szintén jelentékeny szerepet játszik gazdaságainkban, egyrészt mint nyári zúd takarmány, másrészt mint vernalt vagy szombolyázott téli takarmány.

Igaz, hogy a tisztán vetett csalámdének vannak árnyoldali is. Ilyen különösen az, hogy proteliban szegény takarmányi ad, másrészt hátrányaihozható fel, hogy a késő vetett csalámdé sokkal szeneved a szárazságtól s épen azért bizonytalan sikert. Utóbbi bajon segíthetünk ha korán, közepesen és későn éj — illetve különböző fejlődési — tengerifaját kitavaszal egyszerű vetünk, de ezen eljárás nálunk igen kevés helyen van alkalmazásban.

A csalámdé késeli vetése tehát bizonytalan sikerű; de bizonytalan azért a korai vetés is.

A korai vetés, melyet a talajviszonyok szerint április második felében szeretünk elvégezni, sok esetben katasztrófa nem nyújt, a csalámdé hiánya, hanem az időjárási bizonytalanság, szélszélyes volta miatt. Akárhányszor megiesik, hogy korai vetésű csalámdének egyáltalán nem akar fejlődni, nem nő, sápadt, sárgászöld színi, pódrródtól levelei: egyzavál fázik. A korai vetett csalámdé gyakran szenved a hidegtől s nem ad megfelelő termést. Ezzel ellentétben a késeli (júliusi) vetés a szárazságtól szokott — különösen az Alföldön — szenvedni s időnek előtte kislül vagy elvéhenni. Utóbbi baj ellen eléggé jó sikerei védekezhetünk, ha csalámdéinket nem szük, hanem nagyobbnak (24, 30—38 cm.) távoliságon vetjük s egyszer megkapjuk; hogy a kezdőtől csak a szárazságtól hosszabb ideig eltér, könnyeben kiveheri s ezzel kapcsolatosan nagyobb termésed kéad, általan ismert dolog s igen sok gazdaságban rendszeresen alkalmazták is.

A korai s késeli csalámdévetést biztosabbá tehetjük, más takarmányvetések kevert vetésével, melylyel együtt elvéhetjük azt is, hogy a csalámdé értéket fokozzuk, a mi már magában véte is fontos dolog. A korai csalámdé borsival, a késeli kölessel keverten vetni igen célszerű eljárás.

A borsó a kora vetési szereti, a hívőbb tavaszi időt egyáltalán nem szereti, hanem a száraz melegget nem állja ki, tehát a kora csalmadé vetésnél legjobban tölti be helyét. A kései csalmadénál a borsó, mint kevéreke növény, már kevésbé biztos, mert a szárazságnak nem jól fejlődik.

Azért jobb a kései csalmadévetést költséssel kevenni, melyet korán vetni nem szabad, tehát rendes vetési ideje is később esik s a szárazságot már természetellenül fogja is jól tűri; sokkal jobban, mint a tengeri.

Kései csalmadét ezirokkal keverten vetni nem helyes dolog; a ezirok hamvasan elvényesül s ez esetben igen káros, kevés levelű s összetételében a tengerhez hasonló takarmány; ad; a csalmadé takarmányértékét tehát egyáltalán nem javítja meg, amire pedig a kevéreketakarmányok összeállításánál figyelemmel kell lennünk.

A kora csalmadé borsóval keverten vetés hogy mennyiségű s kitűnő minőségű takarmányt kapunk, a melyet szűz telegen protein-tartalmu takarmánnyal külön feljavítani, mert ezen rendeltetésnek a borsó kitűnően megfelel. Ha kedvezőtlen, hideg, esős idő folytat a tengeri elmarad s elastnyul, akkor helyét a borsó foglalja el s kitűnő minőségű, elegendő mennyiségű takarmányt nyertünk ott, ahol a tiszta tengerterítés esetén jóformán semmit nem kapunk volna. Utóbbi esetről alkalmam volt például 1896-ban meggyőződni, midőn a kedvezőtlen, hideg esős tavasz folytán a kora vetési csalmadé csaknem teljesen tönkrement, jóformán semmit sem adott (50—60 q / kat. holdankint), a borsóval kevert csalmadé természetesen ellenben kat. holdankint 168—200 q között váltakozott, mely ez esetben természetesen tulynokos borsóból állott s felszezácska kitűnő — egykönnyen el sem vényül — takarmányt adott.

A borsó tehát úgy hideget, mely a csalmadé fejlődését megakadályozza (1896. áprilisban —3—4° C. fagy reggelenkint) fel sem veszi s fejlődésére gátlólag egyáltalán nem hat. Kevérese a „Victoria” kifejtő borsó vagy pedig az országos növénytermelési kísérleti állomás által forgalomba hozott „homoki borsó” használatba jól eredményes.

Megjegyzem, hogy a kora csalmadé vetése jobb egy magrasa növe tengeriféleséget vázlanint azért, hogy a borsó egykönnyen felül ne kerekedhessék, mert a tavasz hívőbb leveleivel minden körülmény között jobban kedvez a borsó, mint a tengeri fejlődésnek. Ez esetben a borsót a tengerivel keverve, egyszerre vetjük el, ami a minikét egyszerűbb teszi. Ellenkezes esetben indokolt lesz a borsót tengeri kikélete után vetni olyformán, hogy a vetőgéppel keresztben vetjük a tengerisorkra, ami utóbbinak legkisebb ártalmára nem lesz. A kevérek leghevesebben $\frac{2}{3}$ rész tengeriből s $\frac{1}{3}$ rész borsóból állhat.

A kései csalmadévetést mint említett nem helyes borsóval keverten vetni, mert sikere — különösen az 1897—ben — bizonytalan. Legfeljebb, ha az Alföld-díkhöz hasonló esős nyarunk van, sikerülhet a borsós csalmadé vetése. A múlt évben például a július 4—én vetett borsós csalmadé nyolczad napra kikelt, szeptember 15-én levették 3300 m² területre, indokolt adott kat. holdanként, a mely körülbelül felszerésen borsóból állott.

Ez azonban a kivételhez közel tartozik; szárazabb időben a kései csalmadénak nem fejlődik jól a borsó; s kisse tartósabb; aszály esetén tönkrement jóval előbb, mint a tengeri, mint erről többször volt alkalmam meggyőződni.

Ezért — így esetekben — a kései csalmadé jobb költséssel keverten vetni. Igaz, hogy a köles nem ad oly proteindus takarmányt, mint a borsó, de e tekintetben mégis jóval felette áll a csalmadének s így szintén feljavító növénynek tekintendő. A köles a tengeri között jól fejlődik, a kései vetés teljesen

megfelel igényeknek, a legkisebb csapadékot is meghaladja, ha pedig tartósabb szárazság, esetén a csalmadé elvényül, a köles pótolja a hiányt. Miután a kölest a tengerivel keverve egyszerre elvetni nem lehet, azt a tengeri elővényes után vetjük el külön, szórva vagy pedig sorosan s így a csalmadé kapásalőrül kell mondani. A rendes sírhétségi tengeri vetésre 10—12 kg. kölest számítunk, melyet (kései vetés esetén) befogaszolunk s lehetne-zéveünk. K. K.

LŐTENYÉSZTÉS.

A vármegyék feladatai a lőtenyészési ügy terén.*

III.

4. A községi ménnek beszerzési módokrólaira nézve megyei szabályrendelettel kell alkotni. E célra ugyan nem szükséges különülendó rendelet kiadni, mivel az idetartozó intézkedések a ményviszálatra vonatkozó és egyéb idevágó rendelkezésekkel együtt egy „megyei lőtenyészési szabályrendelet”-ben összefoglalhatók.

A rendelet most érintett részének körülbelül a következőkre kellene kiterjedni, illetőleg figyelemmel lenni:

Minden év július havában a községi előjáróságok tartozzának összeírni, hogy a községben hány kanca használtatott tenyészésére az utolsó fedetési időnyben, hány állami, községi, vagy igazolványos magánmen állott a lefolyt időnyben a tenyésztők rendelkezésére, hány kanca fedezett megnyike és ménének és esetleg hány „nem igazolványos” magánmen használtak tulajdonosai saját kancáikat fedetetésre.

Ez összeírás alapján a községi képviselőtál határozat hozandó, vajjon tekintettel a fennfoglalt viszonyokra a következő évre állami fedetésiállomást kérnek-e, vagy községi ménéket kívánnak beszerezni akár Mezőhegyesről, akár magánkézből, vagy pedig beférk és be is érhet a községbe engedélyzint szokott igazolványos magánménékkel.

A fentebb említett tenyészölcsészés a községüllye határozattal együtt a főszolgabírák után július végéig a vármegyé alispánjához küldendő s ez esetben, ha állami fedetésiállomást kérnek, a szokásos „nyilatkozat”, ha esetleg ilyenek hiányában vagy a priori mezőhegyesi községi mént kívánunk, akkor pedig az erre vonatkozó folyamodás mellékelendő. Ha magánkézből kívinná a község a községi ménéket beszerezni, akkor a betérjesztendő képviselőtestületi határozatban a saját adnia igényeit a vásárolni szándékoló ménék fajtajá, termése, színe és árára idéve. A vármegyé alispánja akkor mikor a lőtenyészőbizottságyi előnökkel és az illetékes mentételeparancsnokkal (ugy hiszem szeptember havában) a jövő évi fedetési állomások ügyében anketézis, tárgyalás alá bocsátja a községek kívánásait is.

Hu ez a hármas-bizottság határozatot hoz afelőtt, hogy mely községek ajánlatsannak a földmivélségi miniszterummal fedetési állomás elnyérésére. Intézkedik továbbá a községi előnök ménéket vásárolni óhajló községek ügyében. A Mezőhegyesről kérendő községi ménékre vonatkozó folyamodásokat az alispán haladéktalanul feltérjeszti a földmivélségi miniszterumhoz.

Ez alkalmal a hármas bizottság megállapítja az ősi ményviszálatok határnapjait és helyeit, amelyeknek kihirdetése alkalmával egyuttal köztudomásra hozza a törvényhatóság, hogy a ményviszálattalok egryidejlen megvásárlás s rendeztetés az illető helyeken, ahová úgy is

eladni, mint a venni szándékolók iparkodának saját érdekeiknek megfelelően.

Minden feltettbél lőtenyészéssel bíró megyében vannak községek, ahol a ményviszálattalok nagyobb kiterjedésben üzik. A ményviszálattalok központjai tehát lehetöleg és községekbe helyeztetesnek. Amire a ményviszálattalok községek külön is figyelemre-tendöl.

Oly megyékben, ahol a községi ménék tartása van szokásban, gyakran előfordul, hogy a községek, ha ménéiket 3—4 évi használatú, azokat potom árán eladják lökereskedőknek, kik e ménéket azután herévre értékesítik. Néha így módon egészen tenyészéské, sőt gyakran még Mezőhegyesről beszerzett községi ménék is elvesznek — a megye értékesítésére nézve. Ezt a szabályrendeletnek meg kell akadályoznia. Kötelezettsékes a községek, hogy eladni szándékoló községi ménéjeiket a törvényhatóságnál bejelentés az eladás okának felmutatása mellett, hogy a megye akár előbb, akár a Mezőhegyesről engedélyzint megvásárlásnyes képes ménének más községekbe való eladását közzétehessen. Így az eladóközségek is bizonyára többit kapnak ménéikért, mintha lökereskedőknek adták volna.

A községi ménék vásárlására vonatkozólag a szabályrendelet kimondja továbbá, hogy a községi ménék megvásárlásánál elég, ha a község szakértő meghívottja a kiütözött időben megjelenjen Mezőhegyesen.

b) a ményviszálattalok alkalmával a községek csakis a ményviszálattal bizottság által az illető községre nézve alkalmassan jelölt ménéket közzé kiadóhatatnak.

c) más vármegyé területéről szándékoló ményvásárlásnál a venni akaró község tartozik a vármegyé alispánjától szakértőt és hatósági állatorost kérni, akik a község költségén a község meghívottjával együtt a ménék megtekintésére megyébe helyszároltatnak, de ez a községeknek is aszályan a megye lőtenyészőbizottságyi előnökével egyfőtölőleg a megye lőtenyészőbizottságyi tagjai közöl kijelölendő és felkéri a szakértőt, a hatósági állatorost pedig saját belátása szerint rendeli ki.

Megjegyzem, hogy a ményvásárlás költségei helyköpen némilg szaporodnak, de ez a költségzapolatul még mindig elenyésző ahhoz képest, ha a község szakértőt nélkül vásárol és a drága pénzén vet ménék a ményviszálattalok alkalmassan nem találtnak és kiberletésüket elrendelik.

Mivel a községi ménék a községre nézve központosított községek, a szabályrendeletnek továbbá két igen fontos körülményre kellene kiterjednie, hogy a ménék kora elhasználása meggátolassék és a község a ménének a saját hibáján kívül történt kora vagy hirtelen elpusztulása esetén csak némi kárpótlást is találjon.

Előbbi okból felveendő a szabályrendeletbe a ménék tartására, jártatására és fedetetésének számára és bejegyzésére vonatkozó utasítás.

Tudok több oly községet, ahol az előjáróság a ménéket községi előnököt czimén ajánlyukkolja. A községi ménék szabadszeru tartásán a hatósági állatoros köteles ellenőrizni, aki amugy is havonta kétszer vizsgálja a méné egészségi állapotát. Szabálytalanság esetén a hatósági állatoros jelentése alapján az előjáróság megbírásolandó (nem a község!) Az így befolyó bíráspénzeket a ményviszálattal alapja jutattandó.

Hu egy kisse túllöttem a czélon! Ményviszálattal?

Igenis, ilyen tereteni kell, mert enélkül nem képzelteló a kötelező mentársítás. Járuljék és kéremülkkel a törvényhatóságok a földmivélségi miniszter urhoz és azt hiszem, hogy ő excellenciájára nem fog elárúkozni az eszmétől. H. Bona. Isten beárk nekem, nem kell helyette más venni, akár egy-két gazdasági-

* L. a „Köztelek” 1897. évi 101. és 1898. évi 7. sz.

lag jó esztendő alatt talán képes lesz a kormány a totalitör jövővel méltóan így öt munkás alapításokékat letenni a biztosítást alap javára, melyet azután a mentőttör közcségek szorony díjbeftéseikkel lassan-lassan garabanták.

A szabályrendeletbe tehát fel kell venni azt a rendelkezést, hogy majd ha lesz mémbiztosítás, akkor a mentőttör közcségek kötelesek lesznek a méntör vételárának megfelelő %-ot évente illetékes helyre és módon beftetni.

A biztosítás módotartára nézve a mémbiztosítási szabályzat fog kellő felvilágosítást nyújtani.

Nagyobb kiterjedést, előrehaladott lótenyészéssel bíró vármegyékhöz arra kell törekedni, hogy a hasznavehető mének produkciója előmozdításassé, valamint a tenyészésre alkalmas mének adásvételé megkönyvontassék. Ez volt azon programunk ötödik pontja, melyben a vármegye teendőit a lótenyészés terén körvonalozni akartuk.

Természetesen itt is az lenne a főcél, hogy a közcségek könnyebben fejtessék ménségükötökkel. Jóllehet nem lehet a vármegye a tenyészmének nevelése elősörban a nagyobb tenyészők feladata, mivel nemesebb, korrektebb és konstansabb vérü méneket képesek nevelni, mint a kistenyészők, mégis a kistenyészők és a népies tenyészés tehetségesebb köréit is be kellene vonni a „közcségek mének” produkciójának munkájába.

Ak csak az egész országban ménefelneveléssel foglalkozó nagyobb tenyészőt van, az özösörzint főleg az állami lótenyészintézetek részére neveli a ménsőkökat. Ezekből a ménekből jut az állami telep után a fedezett állomásokba és jut a mezőhegyesi ménes utáni közcségek méneké val is. De ez a gondolat megcsóttl termelés nem képes a közcségek szükségletét fedezni s így sok közcség marad, mely a rendes lóvásárokon szerzi be méneit, vagy valamely távolosb, egészen más tenyészéttípussal bíró vidékre megy csóttör vásárolni. Ez az állapot a népies tenyészésre nézve nem kedvező, mivel egyrészt sok hibás és bizonytalan származású állat kerül megvételre, másrészt pedig az anyag egyöntetűsége tétele sokkal könnyebben elérhető, ha a mének lehetőleg helyben vagy a közelebbi környék egészesége és jellegzetése, a helyi viszonyokhoz szokott s azok között felöltözt állatok közt választanak.

Hátrá a ményegyek a maguk autonóm hatáskörében intézik lótenyészési ügyek nagyrészt, amiben a megyei lótenyészébbizottmányok segítségükre vannak, miért ne lehetne egy kis figyelem szentelni arra is, hogy a megye egyik-másik kiváló lótenyészők közcségekben a felnevelése alkalmas ménsőkök tulajdonosának érdeklődésének és helyesen fölnevelésének?

Van már most is elég közcség, ahol sok ménsőkök fölnevelnek, csakohgy többnyire minden szakértelen és helyes tanács nélkül és nincsen senki, aki a növekedémeknek nyilvántartás.

Ezen oklyekben lehet segíteni, hogy mint már említettük az özi méntör felállítás pontja, illetőleg előzetes hírely gyánant azok a közcségek tüzesenek ki, amelyek kiválóbb lótenyészésű discekedhetnek. E helyeken nem fog nagy nehézségbe ütközni, hogy a kistenyészők föltött jószágokait, a 1/2 éves koról fölfele, elővesszések és meghagyására alkalmasnak látszó méneket külön jogcségekbe foglaltassanak. F. csókök tulajdonosainak megfelelő módon való figyelemzetése a fölnevelés és tartásra vonatkozó okos tanácsokkal együtt nem fogja elmulasztani hatását és a következő évi ményviszlat ismét alkalmat nyújt a csókö fejlődésének megfárlására és újabb osztályozására.

Ily módon a megyei lótenyészébbizottmány is rendelkeznek egy két évi gyakorlássa - után tisztában letessék a forrásokról, a honnét a kevésbé fejlett lótenyészéssel bíró közcségek, melyeknek állami mén nem jut, közcségek méneiket beszereshetik.

Ezeknek a közcségeknek ilyen mének kelnek, mert nem szivesen fizetik meg a 700-800 forintot egy új ménesével méntör, mikor az elég jó alkonyu parasztsódtör 3-400 forintért megvehetik.

A mi pedig sokaknak azt az aggodalmat, illeti, hogy a földmives tenyészők által nevelt csóttör ártóörököt képesége nem oly megfizható, mint az új méneseknek nevelték, arra nézve a tapasztalat azt mutatja, hogy azon a talajon, azon a vidéken, ahol a parasztsódtör nevelődött, a mények ügyszólván gyermeke s a mények tyikus jellegét magán viseli, ártóörököt képesége a lehető legkedvezőbb, ha csókö ő maga heterogén elemekből nincs komponálva.

Megengedem, hogy sok megyében szó sem lehet róla, hogy a népies tenyészés maga képes legyen a silányabb anyagra való méneket előállítani, de azért ott, ahol lehet és a való szükség megkívánja, ne zárkozzanak el az intéző körök ez ügynek felkarolása elől.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Ifj. Sporzov Pal.

A „Planet jr.” egykerékű kapáló és töltőgép.

Az utóbbi időben a czukorrepáretelő gazdák nagy érdeklődéssel fordítanak a repakapáló és töltőgép gépre és különösen a „Planet jr.” iránt, a mi hozzájuk beérkezett kérdéseik is mutatják. Ez nagyon természetes is: mert tudni akarja vajjon megfelel-e a célnak, tehát használható-e sikerrel, nem kidobott pénz-e az a mit arra költ? elég egyszerű szerkezeti és tartós-e? Mind olyan feltételek, melyeket a jó gépektől elvárunk.

Az érdeklődés azonban a „Planet jr.” egykerékű kapáló és töltőgépé, melyet képezetben bemutatunk, (21. ábra) részint egyszerű szerkezeténél, tartóságánál, részint jó használhatóságánál fogva ajánlhatjuk, mert a gyakorlat nálunk is beváltott, amit legjobban bizonyít az, hogy ez kezelték Mezőhegyesen kísérletek terén, 1896. és 1897-ben már 300 árbál dolgoztak.

A gép kezelését minden munkás éppen egyszerűségénél fogva könnyen elsajátíthatja; s ha egyszer dolgozott vele szivesebben is, ezután hozza, mint a kézikapá után, mert a véle való munka sokkal könnyebb és gyorsabb. Főleg, hogy az a más szomszéd a gép kapáló, hanem mindig kereket tartsa szem előtt, hogy az a növényörk között egyáltalatosan haladjon. A munkás e kapavál lépésöröl-lépésre, egyforma útemben halad előre s öközben a kapának karrjaira megfelelő lökést ad, melyet a lépés megkezdése közben visszavissza, s a lépésöröl egyszórvájul előre irányul. Könyváb növényörökét, ahol a sorokat megsejrtethető, rövidbe, 3-4 hüvelyknyi kapanyésűek teendők. Ezek a kapáló és töltőgép-Clayton és Shuttleworth öznélén kapható, melynek gyártása a fennemlített öznégek szabadalmát is képezi. Ára 15 ft.

Elektromos áram fejlesztése lokomobillal.

V. B. OMGE. tag az alábbi kérdést intézte a „Köztelek” szerkesztőségéhez:

„Kérnék felvilágosítást arra nézve, miszerint kiválható volna, hogy a gazdaságomban hetenként kétszer

dolgozó lokomobillal kevesebb költséggel szolgáltasson szó bárm részben is a munkáimat?

A rendelkezésemre álló árjegyzékben a következők állítottam magamnak egyet: beszerzem egy 11 ampéres és 80 voltos dynamóötpet. Hány a 16 normál gyertyafényű izzólámpát volna képes ez megvilágítani?

Mintán a lokomobill csak kétféle dolgot lehetünk, akkor is csak kapavál, kövöltészeképek akkumulátorra volna szükséges, tehát kérnék felvilágosítást arra is, hogy milyen felelem meg 4 db a 16 gyertyafényű izzólámpa megvilágítására, napi 4-5 órány világitási tartama s a már említett dynamó ötpeti árát alatt volna képes az akkumulátor megtölteni?!

Az árjegyzékbeli egy 128 ampéres 4 db és 32 ampéres 8 db áramot szolgáltató akkumulátor mellett, a Képes volna-e az adott viszonyok mellett világítani, - hány 16 gyertyafényű lámpát, - mennyi ideig világítaná?

Már most felteszem, ha ez mind megfelelő volna, mi volna ezcsérbűb: az akkumulátor csóköyéből távolosárol egybekapcsolni a dynamóval, vagy inkább távolosárolni a dynamótól, hogy az akkumulátor ne csak mentőül, hanem világítási lámpa, mert a megvilágítandó lámpák a dynamó mistegy 120-150 métere csónak?

Az elektromos világítás kérdése gyakrabban felmerül gazdánk körében, kik tudnillik lokomobillal rendelkeznek, azért érdemesnek tartom a kérdésre kissé bővebb feleletet adni.

Az elektromos áramfogyászat vagyis a fogyasztott elektromos munkát u. n. wattokban mérjük, mely a kétfélekes létezőnek 736-od része a wattok számát, a feszültséggel és áramerősséggel mérteinek, tehát az ampérek és voltok számának szorzata adja meg. Így a kérdésben előforduló 11 ampéres és 80 voltos dynamó munkája 880 watt.

Egy elektromos izzólámpa nem egészen 4 szor annyi wattot fogyaszt, mint a hány gyertyafényű, így egy 16 gyertyafényű izzólámpára általán 30 az akkumulátor számítani. Amennyi kérdésre már most könnyű a felelet, a mennyiben $\frac{880}{30} = 29$ megadja azon izzógyertyák számát, melyeket a felvett dynamóegyenállal éltethet.

A lokomobill azonban többnyire nem mindig járható, rendezten olyankor nem jár, mikor a világítású éppen szükséges volna; felmerül tehát az akkumulátor szükségése. Az akkumulátor egysámtán kapcsoló elemekből áll, egy-egy elem feszültsége átlag 2 volt, az akkumulátor annyiszor 2, a hány elemből áll. A rendszeren használt izzólámpák 100 volt feszültségű készülnek, ezeknek elillámlására tehát 50 elemű kell az akkumulátor összkészletének. A kérdésben felhozt 128 ampéres és 32 ampéres erőssűgű áramot szolgáltató akkumulátor elem feszültsége szintén csak 2 volt s így 50 elem kellene egyenértékű kapcsolónak, hogy 100 voltos izzólámpával világíthassunk.

Azok az akkumulátor már most 128 ampéresű szolgáltató 100 volt feszültségű mellett, vagyis u. n. kapacitása 128 x 100 = 12800 wattóra. Ez annyit jelent, hogy az akkumulátor 12800 = 12800; $\frac{12800}{5} = 2560$

12900 - 3200 stb. watt áramot képes szolgáltaitni a szerint a mint 1, 2, vagy 4 stb. órán át használjuk fel benne felhalmozott energiát.

Ezeknek megfelelőleg az akkumulátor képes 12800 = 214, $\frac{6400}{60} = 107$, végre

3200 = 53 darab 60 voltos izzólámpát

éltetni 1, 2 utóbbi esetben 4 óra keresztűl. Az akkumulátor töltését 2-6 voltnál kell összköszölni, a dynamókat tehát annyiszor 2-5 volt feszültségű áramot kell szolgáltaitni, a hány elemből áll az akkumulátor. Így egy

100 voltos vagyis 50 elemből álló akkumulátor megoltésére 50×26 = 130 volt feszültségű áram szükséges. A töltés ideje, vagy rövidebb a szerint, a mint a dynamo kevesebb vagy több volt áramot szolgáltat.

Ezek után azt hiszen világosb feleletet adhatók a kérdésben foglalt költségre vonatkozólag is. 4 dr 16 gelyrtus 100 izólampia energia fogyasztása 4×60 = 240 vatt. Az akkumulátor 50 elemből kell állnia, melyeket 2 6 voltos töltők és átlag 2 voltig stűnik ki. Naponként 5 óráig a napon át akaráván használni az akkumulátort, 48 × 240 = 4800 wattórás, vagyis $\frac{4800}{100} = 48$ ampérorés akkumulátorra van szükség. Ilyen kis elemek rendszerint nem készülnek, de készíthetők. Töltésükre 50 × 26 = 130 voltos áramot szolgáló dynamógé szükséges, mely 1, 2, vagy 4 stb. óra alatt képes az akkumulátort megöltetni, ha t. i. $\frac{48}{2} = 24$, vagy $\frac{48}{4} = 12$ ampére erősségű áramot szolgáltat.

A világítás lyformán kivetho volna, de gazdaságos nem mondható s nem kevés költségre kerülne. Ajánlatos volna több helyes, udvart stb. megvilágítani, akkor az elektromos világítás aránytalanul kevesebbe kerülne.

Ami az akkumulátor elhelyezését illeti, a 120—150 méter differencia egészen közömbös, rendszerint az akkumulátort külön pinczébe helyezik el, hol t. i. a fejtűző ártalmas gőzök senkire sem alkalmatlanok.

Bővebb felvilágosítással szolgál Straub Sándornak „Az elektrotechnika kezékönyve” című népszerű munkájá, mely minden könyvtár után megszerzethető. K. A.

Adatok a Deering-féle „Pony”

kévéköti- aratógép munkájához.

A közvetlenül az aratás előtt fellépett aratószártyák s az ennek következtében nehézségek, melyek a szerződött aratókkal, engedelmey dacára is, felmerültek, arra indítottak alurítottak, hogy kévéköti- aratógépek alkalmazására nagyobb szabású kísérletet tegyen. E czélból 4 darab Deering-féle „Pony” aratógép szerzesztetett be, melyek munkájának végereádmányát óhánadmán ez úgy aktualis voltán fogva gazdaságosságúnk megismertetni, minél fogva alantbb bemutatom a 4 kévéköti- aratógép által végzett aratás táblás kimutatását, amely pontos fejlegyzések és számítások alapján külön tintett ki az aratógép munkájának költségeit, szembeállítván azok azon költségekkel, amelyek felmerültek volna ugyanazon területnek az ezidei részarártási feltételek mellett való aratásával.

Az aratógép munkájának költségei:

A 4 aratógép learatott 504 holdat 108 lófogat felhasználással 3 frt.	504—
a kocsiok és felügyelő élelmezési pótléka	85-60
a gépek összalkalításáért az ipartelepnek	8—
4835 kg. kőtőzsinéig a 58 kr és 435 „ olaj	20 = 289.13
10% kőtőzsinés és 5% kamat 27244 frtnyi tőke után	408-66
A learatott gabona kereszthe-rakásának költsége	195-25 1490-64
A további kimutatott költségek kitétek volna	2512-34
E szerint az aratógép munkájának javára marad	1021-70

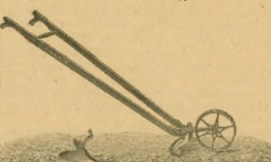
Ugyanazon területnek aratók általi learatása került volna: 22 pár aratóval a leara-

tott gabona kicséplése után járandó rész mellett:

232 hold buza után 865 q rész	11-50 frt	995-78
112 hold árpa után 49 q rész	8 frt	294—
160 hold zab után 104 q rész	a 50 frt	603-20
20 lófogat vízhozásra a 3 frt 60—	57 kg. birkahús a -28 kr	15-96
44 kg. só a -10 kr		4-40
Foglalt 22 pár aratónak a 2 frt		44—
22 q liszt a 10 frt		220—
22 hold tengeriföld után tiszta		230—
15 ökor-iga aratórész hazahozására a 3 frt		45— 2512-34

1 holdnak learatása körül aratógépekkel 2-95
1 holdnak aratókkal való learatása került volna 4-98
1 holdnak aratógépekkel való learatásának javára maradt tiszta 2-03

Ezen táblás kimutatás 1200 □-lles holdankint a kévéköti- aratók javára 2 frt 03 frt tintett ki. Nagyon természetes, hogy az eddig szokásos réz mellett a különbözet esekélyebb lenne, noha figyelembe kell venni azt, hogy sztrák nélkül is az idén nagyobb munkaber

21. ábra. „Planet jr.” közl kaplópép.

engedélyeztetett volna az aratóknak, tekintettel a rossz termésre, miként ez különben más éveken is szokásban volt.

Ami magát a gépek munkáját illeti, jelezhetem, hogy az a lehető legmósbóbb viszonyok között folyt le, mert a gabona csaknem állandán meg volt dőlr, közben megcsavarodva, a gépek mindameltelt elég jól működtek. Fennakadások fordultak ugyan elő, de csak ott, ahol a kaszás is csak nagy bajjal haladhat.

A vonderőre vonatkozólag megjegyzem, hogy a gépek jól kifizanszállás végett kizárólag csak lovakat alkalmaztunk, s mert kisebb ereszdedt gabonában közben megtárgyia a kévéköti a szolgáltató, mely teljesen szarabban kifogástalanul működött, ennél fogva reggeli 6—7 óráigán hamarabb nem foghattunk a munkához s az idei eszapadéduk nyárban korán bevállán a harmarkötődés, már este 7 óra tájban be kellett azt szüntetni. Ugyanazok a körülmény lovakkal a déli órákban is arattunk s csak ekként voltunk képesek naponta egy-géppel átlagban 10 magyar holdat learatni. A „Pony”, 3 lóra való igen elms befogó szerkesztelt bírán 3 közép erősv lóval ezek nagyobb megereöltése nélkül végezték nálunk a munkát. Szarvatem 2 ló csak ott felelt meg, ahol különösen nagy és erős lóval állának rendelkezésre. Ökörfogatok alkalmazásával alj lehetne 6—7 holdnál többet naponta learatni.

A lovakat hajtó kocsiison kívül a gépek-nél munkaközben senki sem volt alkalmazva, szarab gabont aratva második emberre, ki a kévéköti a kévéköti szerkesztéből kiharit volna, nem volt szükség. Az uradalmi gépész a kora reggeli órákban felülvizsgálta a gépeket, igazított rajtuk ott, ahol erre szükség volt s fennakadás nélkül folyt azután egész nap az

aratás, mert kocsiisaink hamar megbarkozottak a gépek kezelésével.

Igaz, hogy a kévéköti szerkesztet nagyon kompaktak, egyes alkatrészek törékenyeknek bizonyultak; az elűrtött alkatrészek pótlása azonban nagyobb bajjal nem jrt, mert sűrűngyörg történt megredelésre másnap rendelkezésünkre állt mindaz, mit kívántunk. A jövőben pedig a pusztulásnak inkább kielt alkatrészeket tartalékan szándokozom beszerezni. Egyébként a 4 géphez való pótrészek beszerzése költségesebbül győződtem meg, ezek körül óvatosságból feles számban is hozattunk, úgy hogy még használna nem volt pótrészeink is maradtak készletben.

A kimutatott terület gabonájának felkötésére 498 kg. kőtőzsinéig használtunk fel. A fogyasztás esekélyebb volt addig, míg elsőrendű vékony zsinéig állott rendelkezésünkre, mely azonban csak 280 kg-ot kaphattunk, a másodrendű pedig vastagabb lévén, aránytalanul sok fogyott belőle. Nem hagyhatom megemlétes nélkül, hogy különösen a zab aratásánál tartottam attól, hogy a kévéköti szerkeszt működés közben sok szemet fog kimeroszni, minnek azonnali elhárítására győződtem meg.

A felsoroltak alapján saját tapasztalásomnak kifejezést adva nyetem az, hogy eltekintve a kezdet nehézségeitől a „Pony”-kévéköti aratógép igen jól használható és különösen nagyobb uradalmiban kiválóan figyelemre méltó kisgétség eszköz, melyek hatványai előtrpílnék esetleg újabb felháltat, elvisehelhen következményekkel szemben.”

Wieszhár Mihály.

Fenti közlényny újbl csak az bizonyítja, hogy az aratógép tényleg hasznáható gépek s az ellentét az eddig közlényny résse alapján.

Igen létekelemek a gazdákönoságet azon gazdák, kik az elmúlt nyáron kévéköti aratógépekkel dolgoztak, és az irányú tapasztalataikat — kérem — legyék meg azok — nyilvánosságra hoznák, mert ezzel az aratógép kérdése igen beceses adatokkal szaporodna.

Rovatszelet.

IRODALOM.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület története. Az OMGE, az 1880-ik évben tartotta meg fennállásának 50-ik évforduló ünnepét. Ara az alkalomra az igazgató-választmány megíratta az egyesület történetét 1830-tól 1876-ig. Ez az OMGE. Emlékkönyvben jelent meg és annak 1880-ik évi II. füzetét foglalja el.

Az 1896-ik évi jubileum alkalmából az OMGE-nek 1876-tól 1897. évi történetét íratta meg a közértylés, s ezzel a feladatát, mint előbb is, **Galgóczy** Károly igazgató-választmány tagja látta meg. Az OMGE történetének ez a második rész most hagyja el a sajátót. Terv szerint a kiállítás évében kellett volna megjelenie, de miután a szerző sokidolva elfoglaltsága következtében, megjelenése 96-ban eleve ki elő zárva, ennél fogva a munkába felvételét az egyesületnek 1896. és 97-ik évi története is, mely ezszórn a legújabb állás megismarván is teljesen kiegszítve, 150 oldalas, mozgafizet alkálkban most kerül közzé. A **Galgóczy** hivatott tolla derék munkát végzett ebben a vállalatban; a nála megszokott buzgalommal, alapszággal s körültekintéssel állította egybe azokat az adatokat, melyek nem csupán az OMGE történetét, de ezzel együtt az egész ország mezőgazdasági életét is jellemetesen tintették vissza. E tulajdonságánál fogva a munka, mint a legutolsó két évtized társadalmi életvilágművelésének ismertetője is maradóan értékt marad s a gazdaságosság örökföldésére néltán tarthat számtal.

Magyar barok kémiail elemek. **Darvasi** földművelésügyi miniszter kivátságos és társágatásával az 1896. évi ezredelés országos kiállításán bemutatott magyar barok kémiail elemesnek vetettek alá.

Az elemzés eredményéről egy előzetes közlemény alakjában (külön lenyomat *Maltevo-vité*: „Magyarország az ezredik évben” című kiállítási főjelentésnek VI. kötetéből) most beszámoló az orsz. m. kir. kemiai intézet igazgatója dr. Liebermann Leo, aki ezen vizsgálatok végzésével meg volt bízva.

Magyarország 21 borítékáról származó, összesen 2523 borminta lett megvizsgálva, oly poyant terjedelmű munka, amilyen eddig nálunk ezen a téren még sohasem végeztették, különösen olyan rövid idő alatt, mint a jelen esetben.

Íróként a vizsgálatoknak, éppen az idő rövidsége miatt egyelőre csak három foalkatásra meghatározásán (alkohol, vonatanyag és sav) kellett szorítkoznia, a kémiai intézet igazgatója gondoskodott arról, hogy a vizsgálatok kiégésztettségének.

Az előzőben dr. Liebermann közölnöset mond Krásmay Lajos, dr. Szócsk Frigyes, dr. Könyöl Alajos és Székely Salamon kir. vegyészeknek, akiknek fardhatatlan buzgalma a munka elvégzését lehetővé tette.

Hangya,

a Magyar Gazdasági Foglászati és Értékelési Szövetkezetének alapszabályai.

I. fejezet. A szövetkezet célja, székhelye, célja, tartama és hártdménye.

1. §. A szövetkezet célja: Hangya, a magyar gazdasági foglászati és értékelési szövetkezte.

2. §. A szövetkezet székhelye: Budapest.

3. §. Célje a kötelekbe tartozó foglászati és értékelési szövetkezetek központi szolgálati. Azok alakulását elősegíteni, fellévitelét ellenőrizni s üzletüket közeviteni.

4. §. A szövetkezet fenntartásának tartama határozatlan idő.

5. §. A szövetkezet hirdményei a „Szövetkezes” című lapban egyszer tétének közzé.

II. fejezet. Üzlettrétek. Feloldás. Tagok be- és kilépése.

6. §. A szövetkezet nére szóló 100 korona üzlettrékekkel, melynek 50%-a behártdendó, alakul s működéséig megkezdje, mihelyt 50 000 korona üzlettrékre jegyezve lesz. A behártdendó módozatát íránt az igazgatóság határozza.

7. §. A központi szövetkezethez tartozó szövetkezetek közelebe vannak legalább egy üzlettrékre jegyezni.

8. §. A szövetkezet tagjai annak adószámuát csak üzlettrézeik névértékéig feloldás.

9. §. Az üzlettrétek jegyzése és átruházása az igazgatóság beelgyezéséhez van köve.

Ha valamely tag csödbe kerül, vagy ellene végrháztási intézkedti, üzlettrézeire vonatkozó vagyoni jogai igényel, vagy harmadik személynek arány szerzet jogai a törvény értelmében a szövetkezet által elismertettek. Ertelmében az üzlettréshöz kötött személyes jogok, nevezetesen: a közgyűlésen való részvétél, a cselekvő és szavendó választó-képesség stb., a csödb és végrháztási tartama alatt sem az illető tag, sem helyette más által nem gyakorolható.

10. §. A szövetkezet tagjainak jogában áll egészen, vagy egyes üzlettrékre néve kilépni.

A kilépés azonban csak az üzleti év befejeztével előleges, legalább 4 heti felmondás után törthetnek.

A kilépétté tagnak üzlettrézei, valamint az ezeket illető, még fel nem vett osztalékok kiérthetnek, de a kilépétté tag a tartalékalapról vagy a szövetkezet egyéb vagyonhoz semmiféle igényrel nem bír.

11. §. A igazgatóság jogosivtar van a szövetkezet valamely tagját az intézetből kizárni, ha ez ellen jelen alapszabályban, vagy

külön szerződés által megállapított kötelezettségének teljesítését elmulasztja.

A kizárás azonban csak a megjelöléstől számított 4 hét leforgása után törthetnek.

12. §. A kilépétté vagy kizáró tagnak a szövetkezet és annak illetéző irányában fennálló közeleket viszonvisz: a törvény a kereskedelmi törvény 238. és 237. §§. irányadók.

III. Fejezet. A szövetkezet közelei:

13. §. A szövetkezet közelei: a) a közgyűlés; b) az igazgatóság; c) a felügyelő bizottság.

14. §. A közgyűlés az üzlettrések tulajdonosából, illetőleg azok képviselőiből áll. Minden üzlettréssé egy szavazattal jogosult.

15. §. Az évi rendes közgyűlést, a napitári év első felére az igazgatóság hívja össze.

Rendkívüli közgyűlés a kereskedelmi törvény 244. illetve 195. §-a értelmében a felügyelő-bizottság határozata alapján, a kereskedelmi törvény 240. illetve 178. §-a értelmében 10 tag írásban bejelöltettt és indokolt javaslatára, vagy igazgatóság írás határozatából hívandó össze.

16. §. A közgyűlés összehívása a „Szövetkezes”-ben való egyszeri hirdetés útján a napirend közzése mellett törthetnek.

Ezen hirdetés a közgyűlés megtartása előtt legalább 8 nappal közzétendó.

17. §. A közgyűlésen az igazgatóság elnököl; akadályoztatása esetében a közgyűlés elnökét az igazgatóság jelöli ki.

A közgyűlés jégzőköveté, mely a jelenlévő szavazatképes tagok, illetve képviselők névsorát, a tárgyalásokat, határozatokat és választásokat tartalmazza, a közgyűlés elnök és az általa előzetesen kijelölt jegyző és két hitelesítő írja alá.

18. §. A közgyűlés határozatképes, ha azon legalább tíz olyan tag jelent meg, kik egyitt az üzlettrések 10%-át képviselik. Ha ez szám a nyolc meg, 15 napra új közgyűlés hívandó össze, mely az előbbi közgyűlés napirendjében foglalt tárgyak felett a résztvevők számára való tekintet nélkül jogérvényesen határoz.

19. §. A határozatok, amennyiben a jelen alapszabályok kivételt nem tesznek, általában szóbbőséggel hozhatók. Szavazategyenlőség esetében határozathozatalnál az elnök szavazata, választásnál sorshuzás dönt.

20. §. Az évi rendes közgyűlés tárgyai: a származások megvizsgálása, a mérleg megállapítása, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentéseinek tárgyalása, ezen közegek tagjai részére a felmentésny megadás, azok választása, vagy elmozdítása, valamint minden az igazgatóság saját elhatározásából, vagy valamely tagnak azon év február hó végéig az igazgatóságnál írásban történt bejelentesét folytán napirendre kiöltött tárgy, mely a rendkívüli közgyűlésre is vonatkozik, mindazon jogok melyeket az alapszabályok az intézet más közegeire át nem ruházhat, vagy a kereskedelmi törvény a közgyűlés kizárólagos hatáskörébe utasít.

21. §. Az igazgatóság a közgyűlés által háróm évre választott 5 tagból áll.

22. §. Az igazgatóság maga választja elnökét s ennek helyettesét; ugyiszintén alkalmazza a szükséges tisztviselőket.

23. §. Ha az igazgatóság tagok száma időközben 3 tagon alul apadt, a hiányzó helyeket beszedés céljából rendkívüli közgyűlés hívandó össze.

24. §. Az igazgatóság intézi a keresk. törvény és alapszabályok értelmében a szövetkezet minden ügyét, határoz mindazon tárgyban, melyek a szövetkezet más közegeinek fentartára nincsenek, képviseli a szövetkezetet minden irányban, ugy hatóságok, mint magán-személyekkel szemben, s megalkotja tisztviselői ügyrendjét és a kezelési szabályokat.

Az igazgatóság nevez ki és bocsátja el a tisztikart és szolgákat.

25. §. Az igazgatóság a cégjegyzést akként eszöklö, hogy az intézet írott, vagy nyomtatott cége alá az igazgatóság két tagja törvényesséleg bejegyzett névairásait helyezi, jogában állván az igazgatóságot cszégzettől is kirendelni, aki azonban az intézet cözgét csak egy igazgatósági taggal egyetemesen jégyezheti.

26. §. Az igazgatóság rendszerint havonként legalább egyszer lélel tart.

Az igazgatóság ülésein az igazgatósági tag megválasztása határozati érvényességéhez az elnökön kívül legalább 2 tag jelenléte szükséges.

27. §. Az igazgatóság joga és kötelessége a kötelekbe tartozó szövetkezetek ügyvitelét megvizsgálni, származásaitkat és mérlegét felülbizárni, általában üzleti működésükre folytonosan felügyelni.

A kötelekbe tartozó szövetkezetek alapszabályainak és ügyrendjének hatálybalépéséhez a központi szövetkezet igazgatóságának jóváhagyása szükséges.

28. §. A szövetkezet származásainak és a mérleg elkészítésére tekintetben az igazgatóság a keresk. törvény 199. §-a értelmében jár el.

29. §. A felügyelő-bizottság alá a közgyűlés által első ízben egy évre, később minden 3 évre választott 3 rendes és egy pótlagból.

Ha a felügyelő-bizottság tagjainak száma időközben 2-re csökkenne, a megjelörettt helyek választás után leendő betöltésre végett rendkívüli közgyűlés hívandó össze.

30. §. A felügyelő-bizottság ön maga választja elnökét s állapítja meg ügyrendjét.

31. §. A felügyelő-bizottság hatáskörét és kötelességét a keresk. törvény határozza meg. Minderré általa hozott határozat haladéktalanul az igazgatósággal közlendó.

IV. Fejezet. Üzletköt.

32. §. A szövetkezet működési köre:

1. foglászati és értékelési szövetkezetek létesítése és azok működésének ellenőrzése;

2. a szövetkezetek foglászati és értékelési ügyneinek méltányos díj mellett való kiégelése.

33. §. Az igazgatóság a kötelekben álló szövetkezetek mindegyikéről törzslapot vezet, mely az azokra vonatkozó lényeges adatokat tartalmazza.

34. §. A szövetkezet fentartja igazgatósága számára az a jogot, hogy a hozzártartozó szövetkezetek közgyűlésen és igazgatósági ülésén magát képviseltesse s kiküldöttje által indítványokat tethessen, a szövetkezetek üzletvitelére bármikor betekinthessen, származás-ára elkészítésére és mérlegét felállítására a törvény és számviteli előírások értelmében közeleket, az alapszabályoktól felülbizárólag, de a szükséges kimutatásokat és adatokat bekövetelhesse.

V. Fejezet. Mérleg. Nyereség-feloldás.

35. §. Minden napitári év, mint üzletév végével a számlák lezáratának és ezek alapján a keresk. törvény 199. §-a értelmében a mérleg elkészítendő.

36. §. Az üzemműltiségek fedezése után fennmaradó tiszta nyereséműlt az üzlettrések után legfeljebb 5%-os osztalék fizetettik.

Az osztalék kifizetése után fennmaradó rész 50%-a a tartalék alapra fordítottik mindaddig, míg az az eredetileg jegyzett alapotéki összeggel el nem éri, 50%-a pedig a szövetkezet észme terjedésére és tamogatására fordítandó.

37. §. Az osztalék kifizetésére a közgyűlés által megállapított naptól számított 5 év alatt föl nem vett osztalékok a tartalékalap javára élvölnek.

VI. Fejezet. Alapszabály-módosítás. Feloszlás. Felszámolás.

38. §. Az alapszabályok valamely pontjának megváltoztatására az illető közgyűlés szavazatképes tagjainak $\frac{2}{3}$ -ad többsége szükséges.

Az erre vonatkozó javaslat a tárgyszerűsége miatt az érdektelenség miatt különösen kitéendő.

39. §. Az intézet feloszlik a keresek törvényben meghatározott egyéb eseteken kívül, ha az e célra összehívott rendkívüli közgyűlésen a szavazatképes tagok $\frac{2}{3}$ -ad megléte az azok $\frac{1}{2}$ -ed feloszlására szavaztat.

40. §. A feloszlást kimondó közgyűlés 3 tagú felszámoló és ugyannyi tisztségű felügyelő-bizottságot választ s megállapítja azoknak javadalmazását. A felszámoló-bizottság megbízata a felszámolás befejeztéig marad hatályban.

41. §. A felszámolás a keresek törv. értelmében eszközölendő. A tartozások feloldése után fennmaradó vagyon a tagok köz, az üzletrészek arányában osztatik fel.

Humanitás mint a szocializmus győgszere.

A szocialista bajok gyógyításáról lévén szó, nem egyszer hallottuk már, hogy: keresetek fel a népet és győzték fel az emberiatársakat szeretel gyegyereivel. Bizonyára ezek a fegyverek volnának a legidősebbek és az a győzelem volna a legtekintetesebb. És földesuraikból, kik a régi tradíciókat apólják, bizonyára nem hiányzik a kijelentés, hogy a humanizmus eszközeivel keressek fel és istápolják a népet, enyhítsék és javítsák sorsát azoknak, kik a mezőgazdasági termelésben munkásságot, az emberiszert szilárd kapcsolattal fűzzék azokat magokhoz.

Ezt a szép tökélyest tükrözi vissza az alábbi példa is, melyben az igazadarságra, a magyart földesurak valóban humanizmusát állították intézkedésük ismertetéi. Örmömel adom helyet sorainak. Ritkán van 'alkalmuk, hogy ilyen szép mozzanatra mutathassunk rá, nem azért, mintha földesuraink a jótékonyaság emberiszertet eszékeltették nem gyakorolnák. Hát! itennek, a jótékonyaságunk kultusza nem hull még ki közöttük s alig támadhat egy-egy és nemzet testén, hogy azt gyógyító balzsammal enyhíteni ne igyekezzünk. Tudomásunk van róla, hogy a torontalmegyei éhínség kiferőseire is néhány nemeslelkű földesur jótékony kezét adták meg az alsó segélyt, amelyet a társadalom közöney megtagadott s a vármegye szegénységét nem tudott kiszolgáltatni. Am, míg a vadaknak a győgszereinek hangja oly könnyen utat, addig jótékonyaságunk nyomat szinte feltéyeken rejtik el a tiok fátyla alá. Szívesen kövöljük el az intézközött vétségét, hogy a feltehetően az irányult alá olvasóinknak is betekintést nyújtunk.

Boász, torontalmegyei község földesura báró Baich Iván, kinek ott mintegy 7000 holdas birtoka van, elhatározta, hogy eszedőjének sorsán javítsa meg az alsó segélyt, minden egyen gazdasági eszedője minden 5-6 évi szolgálat után 5-5 frt évi fizetési emelést kap. Azonban ezen fizetési többletet az illető nem kapja ki saját kezébe, hanem az mindig az illető nevére a takarékpénztárhoz fog betételti; mert ha az saját kezébe kapná, azt az ilyen eszedője négy évig is elköltené, így pedig már néhány évi szolgálat után szép tőkét szerez az olyan eszedő, kik szolgálatát megbecsülvé, hosszabb ideig marad az uradalomban. E szerint egy eszedőnek, aki 15 évi szolgálat, már a takarékpénztárban lesz betéve mintegy 300 frty, aki pedig 30 évi szolgálat, annál mintegy 700 frty, amely összeget minden eszedő

léd kikapja akkor, amídon esetleg munkáépítés lesz, vagy közigazg, vagy ha becsületese szolgálatát elismerték önjajgja, vagy esetleg ha az illető meghal akkor azt felesége és családja örökli. Így azután egyrészt biztosítva van az uradalom, hogy eszedője mindenkor iparkodni fognak az uradalom javára dolgozni, hosszabb ideig szolgálatukban megmaradva, azt mindenkoron megbecsülni és teljes erejükkel oda fognak hajtani, hogy esetleg az uradalom meglétevére azt gyen; másrészt pedig teljes odaadással és nyugodtan is dolgozhat az ilyen eszedő, mert tudja, hogy öreg korára el van látva és ha megnyomorodik, akkor is van neki is és családjának is valamije, amídon életét tovább tartatja, és nem kell neki a földesurhoz nyulnia. Mert hiszen egy közönséges eszedőembernek, ha csak 400-500 frty is van, az már életének tisztességes módon való fenntartására elégséges, abból vehet faluhelyen egy kis házat, 1-2 hold földet s abból megléhet. Ezen 5 frtyi pótlék alá a gazdasági alsóbb eszedősekre, és az alsóbb eszedőkre, a m. a. ezalatti, gazdák, mezőgazdák, magtáros és mindenféle mestereimre a kétszeresét, vagy éppen olyan módon és fokozatosan 10-10 forintot kapnak.

Ugyancsak Baich báró, az eszedőgyedett Boász községen segítőden, egész évi használatra, évenként a saját uradalomától átenged a községnek 3 db tenyészbikát és 4 db tenyészkanat, amelyeket a község saját ezalattira használhat s amídon azok már nem jók vagy nem felelnek meg, ő ismét ki fogja azokat új és fiatal állatokkal cserélni.

Nem hagyható végül említés nélkül az a humanus tett se, melyvel a rosszat a természet folytán nyomorba jutott népet segítette. Ugyanis nevével, szil. Thorotzkay Eszter grófnővel egyetemben, a község ilyen inséges lakóinak konyhat állítottak fel és itt karácsony napjától kezdve folytonosan naponként mintegy 40-50 személy kap teljes ellátást. A nagylelkű grófnő egy külön éhínség ellenes intézközött is, az az, hogy egy szobában e 40-50 szegény kap naponként kétszer meleg étel, dében káféfélét, este pedig egyfélélt és hetenként legalább kétszer húst. Innen gyakran a grófnő is megjelenik közöttük s egy uradalmi tiszt pedig folytonosan ellenőrzi, hogy a nyomorultak rendes ételleket kapjanak. Azonkívül haracosny napján egy külön karácsonya volt részükre felállítva és ez alatt kaptak igen sokan meleg telt ruhát, labellit, amire éppen legnagyobb szükségük volt, hogy a hideg telet áttegyenek. Képzhető a nyomorultaknak öröme, akik ilyen módon megmenekültek a telt koldusbotól.

Ilyen földesuraink bizonyára nincs mit felnie a szocialista munkásoktól, akik pedig sajnos, főleg az Alföld e vidékén már nagyon is el vannak terjedve. Példa lehetne ez sokára, de főleg a katolikus magyar főpapságra, akik első sorban hivatal vanuk így jótékony eszedőket állítanak példát adni és eljuttatni s így békés és a legszebb uton odahatni, hogy a már ugyis elesőbbt nép ne hallgasson a hazug izgatók szavára, hanem azokra, akik velük jól tesznek s ez által igen sok esetben el lenne tömptva a kirendelt karháalom feyverének éie. Egy királykelti.

LEVELSZEKERÉNY

Kérdések.

36. sz. kérdés. Állatállományomban még múlt év október havában két darab növedékbikának nyelve felső lapja megdugadt és megkeményedett, úgy hogy az által szálalt takarmányt nem képes enni, csakis moslékkal tartom életben. Az itteni állatorvos s azokra betegséget az aggnevezett *deszkanyelvet* is szerkőz

gy a takarmányban előforduló *sugárnyomba*. Gyógykezelése az állatorvos kiórkálómálta való moslékkal, de ennek mindegyike semmi hatása se érehető; az állatok nyelve egy állapottban van.

Ki tud ennek gyógykezelésére valamit ajánlani, és egyáltalán remélhető-e javulás?

J. E.

37. sz. kérdés. Több gazdátársam azt állítja, hogy a sorsavető-gépek, ha lassan járnak, kevéssébet vetnek, mint gyorsab vontással. Okadóját pedig ez állításukat azzal, hogy gyorsabb vontással gyorsabb kerékfordulás, eszerint gyorsabb vetőeniégyfordulás is jár, a vetőkorongok tehát több magot merítenek a vetőlábak föléreibe, nyílásába. Enn épp az ellenkezője állított; kísérlet után ugyanis arra a tapasztalatra jöttem, hogy gyors járással a vetőkorongok bemélyedése vagy kanalai nem képesek annyit magot meríteni — lévén ezek gyorsab járással kapcsolatosan nagyobb rázkódatsnak kitéve — mint lassu vontatással. Megjegyzem, hogy sik félretétl van szó. Kérem e dolgoban t. gazdátársaim véleménynyilvánításait.

Baksmajor.

J. H.

38. kérdés. A fehér ópiumnak (lásd Mauthner-féle főárjegyek 1898. 13-ik lap, 1000 tételszám) termelésével akarnék körülbelül 10 holdam kísérletet tenni. Kérem azon gazdátársaimat kiknek ebben gyakorlati jártasságuk van, velem közölni, hogy az: 1. milyen földet és művelést kell, 2. mi holdankénti átlagos hozam? 2. Kiféjezi-e magát annyira, mint a kék mák természetese? 3. Hogy és milyen átlagáron lehet azt értékesíteni? Kereslet s könnyen eladható árucikk-e az? Mi az árkülbömböt ennek és a kék máknak ára közt?

F. L.

39. kérdés. Helyes eljárás-e a tengerit erősenen daráltatni? Van-e a tengeri csúskájának tápereje?

Pa-Kis-Podár.

S. Gy.

40. kérdés. Egy 4 hektoliteres gazdasági szeszgyár után származó moslékot milyen adagban legelőszérűbí, a benne lévő tápanyag teljes kinaszálás céljából 4-5 éven 500 kilo súlyú hízókoroknak naponta adagolnom. Az örökös igen jó állapottban vannak s már 21 nap óta iszák a moslékot.

Szándékomb az örökret 4 hónap alatt kihizálni, kérem tehát ezen időskára a legelőszérűbíber eljárás és hizlási módszert velem megismertetni.

A moslék naponta 950 kilo tengeri, 250 kilo árt és 10 kilo rozs bekeveréséből áll, aminek ezenkívül rendelkezésemre áll közép-minőségű rétiszéna — löhere és buzogalya, korpá és tengeridára — esetleg egy kevés napraforgó agógocsa.

Kérem, ha van e irányban egy jó utmutatást nyújtó szakönyvet ezt részemre megküldeni.

Zsibó.

V. Gy.

Feleletek.

Szopós borjak hizlása. (Felelet a 33. sz. kérdésre.) A kérdésűtevőnek nagyon ajánlom a *Die Kälbermast* von H. Heine gekörnte Preusschitz, Kapstadt Bócsa, W. Fric, Gruben 27. ár. 30 kr, mely könyvecskében teljes felvilágosítást nyerhet.

Deszkanyelv. (Felelet a 36. sz. kérdésre.) Ha hibakajori nyelvében valóban sugárnyomba (actinomyces) ütött tanyát s az hozta létre a nyelven megkeményedést, úgy a hórkálói oldalt az ilyen megkeményedést meg lehet gyógyítani.

Semmi okunk se lévén kétkedni abban, hogy a fenorog báj valóban sugárnyombabetegség (antimykosis), ajánljuk, hogy kérje fel az állatorvost, miszerint kezelje az állatok nyelvélt felletes beavadós (scarificatio) után jódintúra beecseselésé s belsőleg adagoljon a növedékbikáknak jódkálmotot, naponta

VEGYESEK.

Mai számnak tartalma:

Figyelmeztetés t. tagjainkhoz. — Meghívó. — Talásvásárlatvadások sorrendje.	125
Hangs.	126
Nyvenytermelés.	126
Keverék családdá vetés.	128
Lótenyésztés.	128
A vármegyék feladatai a lótenyésztés ügy terén.	127
Gazdasági pépszerűt.	128
A „Planet jr.” egykerekű kapáló és fölőgató gép.	128
Elektronikus áram és lakomaháló.	128
Adatok a Deeringféle „Pony” kévátó aratógép munkájához. <i>Weismann Mihály.</i>	129
Irodalom.	129
Hangs.	129
Humorizmus, mint a szociálmizmus gyögmódja.	131
Lévelezés.	131
Vegyesek.	132
Kereskedelem, tözsde.	134
Szerkesztői üzenetek.	135

Eljegyész. *Lobner Aladár* az esztergomi p. rim. urad. mag. szálló intézője eljegyzte *Vitéz Ábrám* esztergomi rim. uradalom tisztartójának leányát *Margitot*, *Bajson* megkötés. A földmívelésügyi m. kir. miniszter Schneider Ilmos vas-dobrai lakos, Vas vármegye szentgotthárdi járására néve az állandó gazdasági tudóstól tiszteltetésre.

Állattenyésztők figyelmébe.

A földmívelésügyi m. kir. miniszter folyó év költségvetésben a szarvasmarha tenyésztés közvetlen és közvetett előlétesítésére az állattenyésztési lapok segélyezésére és *Kisvárdai bikák bevásárlására*, az 1898-ik évi előirányzat 400,000 frt. a sertésnyelvésztés emlére, különösen pedig *megjelölt szőke kondorszói 1—1½ éves mangalicza tenyészkanok bevásárlására az ez évi előirányzat 500,000 frt.* Felhívjuk tehát a gazdáközönség figyelmét ezen körülményre azzal, hogy miután tudomásunk szerint a tenyész apaállatok bevásárlásával az állattenyésztési kerületi felügyelőségek vannak megbízva, előadó és köteményestől *csölkra alkalmas bikákra és kanjaukat jelentsek be az illetékes állattenyésztési kerületi felügyelőségek* (Budapest, földmívelésügyi miniszteriumban, Kassa, Pozsony, Szombathely, Temesvár, N.-Várad, M.-Sziget, Kolozsvár, Segesvár), mert a felügyelők első sorban a bejelentett és az Országos Törzskönyvben felvett anyagból fogják a szükségleteket beszerezni.

Vám- és kereskedelmi szerződés előkészítése. A szászországi gazdasági kamara egy állandó közigazgatási szakosztályt létesített azon czélból, hogy az folytonosan figyelemmel kísérve a napirenden levő agrárpolitikai kérdéseket, a törvényhozást, a hitel, közlekedés, dródforgalmi és biztosítási ügyeket, új kereskedelmi szerződés megkötésénél mezezőköltségjelölés birtva, megvédhesse a mezőgazdasági érdekeket. Feladatait képezendően fogja a szakosztálynak: a földmívelés, kertészet, erdőgazdaság és állattenyésztésről kimerítő statisztikai adatokat gyűjtani továbbá az összes mezőgazdasági termények be- és kivitelét figyelemmel kísérni, tekintetbe véve egyruttal az egyes üzemágának mutatózó termelési költségvetéseket és tisztá jövedelmét. Ezek alapján azután javézkébe veendők a szakosztály által mindazon termények, melyek váomok által megvédendők és megállapítandók azokra néve

vidékenként azon minimális viteldjakk, melyek alapul szolgáljanak az általános áruhárszabátsókna. Ehhez hasonlóan az alsó-ausztriai mezőgazdasági áruállat szerződés és előkészítése értékek megóvására kereskedelmi szerződés megkötésénél egy központi intézményt óhajt létesíteni és az illetékes miniszter küldöttség útján kéri fel annak szubvencionálására. Ugyanígyen célzattal alakította meg az OMGÉ, is válmügyi bizottságot, amely az 1893. évtől lejáró kereskedelmi szerződés és előkészítése végett az 1890. évig visszamenő statisztikai adatok, az összes vám- és kereskedelmi vámtörvények tanulmányozására a egy általános sztatistika kidolgozására hivatott.

A Mosonmegyei Gazdasági Egyesület választotta a Mosonmegyei Gazdasági Egyesület e hó 29-én közgyűlést tart. Ez a közgyűlés lesz hivata határozni a fölött, hogy a Mosonmegyei gazd. egyeslet feloszlattassék-e vagy sem, amennyiben ha a közgyűlés az egyesület tevékenységének eddigi tevékenységét elismert, a jövőre néve pedig bizalmat nem szavaz, az annyit jelent, hogy a vármegye közgyűlése előterjesztett az új váratk állattenyésztésére, mely szerint a gazdasági egyeslet, mint a mely hivatásának elegend tenni me képez, feloszlattassék, illetve a megyei mezőgazdasági bizottság bekezeletessék. Ismertették annak idején a válság előzményeit, amely abban állott, hogy Mosonvármegye alapjárja a megyei közgyűlés előtt azt az indítványt tette, hogy a gazd. egyeslet, mint amely élet- és munkaképelen, egyszerűen olvasztassék be a vármegye kormányzatába. Erre az indítványra az egyesület vezetősége lemondott a velük egyesült több igazgató-választmány tagjai is. A tövén az országos közgyűlés teljes lehabilitálta ugyan az egyeslet vezetőségét, ez azonban a válságot nem szüntette meg, nem szüntek meg nevezetesen a megyei alispán részéről az a kellemetlenkedések, amelyek miatt az egyesület elnökét sem tudott kinnni, nem jétven kedve senkinek egy kellemetlenkedés miatt a válságig s személyes ellentétek kerültek a törvényhatóság fejevel. A válság mostanig húzódtó; most ül össze a közgyűlés, hogy véget vessen ennek a tarthatatlan állapotnak s megszűntetésére erélyes felépítései vagy a válságot, vagy magát az egyesületet. Mi fog történni, a fölött nem vagyunk tájékozottak, de bízunk a mosonmegyei gazdáközönségben, hogy lesz bennük anyri erő, amelyvel ennek a 35 évét élte egyesületének, saját szabad társadalmi intézményének a tekintélyét és jövőjét megvédelmezhetni fogják. Szomorú dolog, hogy a viszonyok idáig is fejlődhettek, hogy kieselnyük a válság gyorsgátogató gondok növekedni, mely most az egész egyeslet eltiprását fenyegeti. Szomorú, hogy a gazdáközönség nem tanusított elég ellenállóképességet az egyeslet ér szabálytalan, sőt jogtalan támadások ellenében, de még sijnalatosabb volna, ha ezen támadások most, miközben éppen visszataszításra a Bónó pillanat elérkezett volna, akik érnék s törölnek az egyeslet a szabad társadalmi intézmények sorából. A Mosonmegyei Gazd. Egyesület hasznos tenykedéséről több ízben alkalmunk volt már megemlékezni; mint a kezöközött vett évi jelentés bizonyítja, a mint évtben is a hasznos tevékenységnek azonosan a területén. Mindenki meggyőződhet arról az 1897-iki évkönyv átolrására után, amelyet Hengch Árpád titkár (M.-Óvárot) állított egybe. Legjobb pedig — reméljük — azok vannak meggyőződő az egyeslet hasznos hivatása fölött, kik annak sorsa fölött fognak határozni.

Bejelentés. A Magyar Állam A. buka-resti osztr. mag. konzulátus jelentése szerint a román kormány a romániai gabonakereskedelelem előmozdítása érdekében két törvényjavaslatot készített, melyek czéja a mezőgazdasági forgalom és hitelviszonyok hiányának megszüntetése. — Az első javaslat *mezőgazdasági szövetkezetek alapítását* tervei akként,

háromszor 2—2 grammot. Ha erre se enged a baj, igyekedjék mosókön annyira feljavítani az állatokot, hogy a mérészők árón megvegye, mert mint tenyészbikákat, alig fogja azokat volaki megvenni addig, míg az u. n. deszkányelv fenomórú náik.

Tenyésztetésen két állat levén acimonykötikus, jó lesz vigázni arra, hogy különösen árutoklásokra elegendhse ne jussanak növendékborjui, vagy ha mégis ad durva, éles, tokiászsó iskamányt, úgy adja azt áziattól, füleslett állapotban, mert ekként nagyrészt ki van zárva, hogy a nyálkahártya feléről s a sugárgomba azon azt bejui, kifejöljön s elszaporodik.

A két bika javulása nem bizonyos, de remélhető, ha az inémt mondott kezelési lelkiesmeretesen végrehajtatik.

Javulás esetén sziveskedjék lapunkat értesíteni, mert a dolog nagyon közérdeki.

M. K.

Csutkájával együtt darált tengeri. *(Feltét a 39. sz. kérdésre.)* A tengeri csutkát hazánkban általában értéktelennek tartják a takarmányozás czéljára és széltében tüdőző anyagul használik. Ígéses esztendőben azonban szokásokos tengeri szemeslet együtt megőrölni és emberi táplálékul felhasználni. Csutkájával együtt darált kukoricát itt-ott állatnak is nyújtának, de sokkal ritkábban, mint indokolt volna.

A csutka egymagában tényleg nem sok tápláló anyagot tartalmaz, azonban takarmány értéke némelyik számlaféle értékelés felér.

Tartalmazó középösszetétel.

87,2% száraz anyagban,
29 „ légenyész anyagot,
0,5 nyers zsir,
43,9 „ légenyetlen anyagot,
38,3 „ növényi rostot,
16 „ ásványi anyagot.

Pótolhatja tehát pl. lovak zabadagjának a szalmaszegelét, de adható apróra vagyva vagy durván darálva marháknak is ugyancsak a szécska helyett meléktaamányul, akár savanyított, akár fűszerezett keverékben.

Vigázatot kíván felkarmányozása az esztében, ha a csutka penderes, úszók, dohos, ilyen csutkát csak gőzölve, főzve tanácsos nyújtani.

Ami aztán a tengerivel együtt darált csutkát illeti, az a következő összetételű.

Cinquan-	Magyar	%	%
Szárazanyag	87,9	89,0	
Légenyész anyag	2,9	7,7	
Nyers zsir	3,9	3,9	
Keményítő	49,6	50,8	
Egyéb légenyetlen anyag	17,6	18,8	
Növényi rost	7,2	6,3	
Ásványi anyag	14	15	

Fehérjében és zsirban szegényebb, tehát a csutkájával együtt darált tengeri, semhogy azt egymagában pl. gazdasági lónak abrak gyantán nyújtani oszkéri volna, de már ígés ökörknek abrakját képezheti egymagában is, a jó abrakját pedig legelőszerveiben akkor, he zabbal keverték.

Ily czélból tehát a tengeri csövűstől együtt megdaráltlát egészen helyes eljárás, mert ily állapotban a még hízó marháknak, sőt okkal-móddal, t. i. cészéru keverékben, tejezőnk is hasznonnal adható.

Ájnlja az együttes daralást és feleletést az is, hogy a csutkát tengeri rendszertől olcsóbb szerezni, könnyebben konzerválható és a morasólós költsége is elessik. M. K.

hogy azok a tagok szolidaritás jótállásán alapuló, gazdasági magvak és gépek vételét és a termények eladását közvetlenül a tagoktól, azaz a szőre; ez által egyrészt a tagoktól, másrészt a népet szaroló kövüvöltek és a gabonaszóra megszüntetését ohajtják el. A vidéki szövetkezetek egy központi szövetkezet vezetését állánának, melynek feladatá képezne a nemzeti banknál a szükséges feladati készítése és a vidéki mezőgazdasági központokban kisebb bankok létesítése. A második javaslata 17 nagy és 33 kisebb *gabonakartár felállítását* tervezi, összesen 60–65,000 tonna gabona befogadására.

Hibajagaztás. A „Planet”-féle *tolokpárral* a „Köztelek” 6. számában a leveles székpárban egy felelet jelent meg (a 29. és 30. sz. kérdésre), melyben Horváth Jenő ur ígértet tesz, hogy a Planetkára házi készítésének módját bárkinek szívesen megmagyarázza. Ez a hozsantó háza a Horváth ur két, egyidőben érkezett levelenek összeolvastatásából származott, amely levelek egyike a czukortermévekhez több fogaszt illető kértelmény, a másik pedig a holtfejez ki a készséget az iránt, hogy a közpönlőknek privát után is felvilágosítást ad; ez a passzusa a „Köztelekben” megjelent feleletnek tehát nem a Planet tolokpárra vonatkozó, habár a szöveg közt logikusan is van beillesztve. Köszönetünkben tartottuk a kéziratos észrevételekkel együtt ezt a tévedés minden fölértékelték végett az igazságot megfelelően helyreigazítottuk.

Gazdasági előadások. A borsodmegyei gazd. egyesület január és február havában a megye területén több helyen gazdasági előadásokat rendez. A tájlejárás programja január hóra eső részét a következőkben közöljük: Január 24-én *Várkonyban*. A szarvasmárhák októberi takarmányzárásról, előadó: *Gaggi Samu* polg. iskolai tanár. Gyümölcsfenyésztes, előadó: *Útve István* gazd. tanintézet főiskoláz Méhészet, előadó: *Rózsa János* méhészeti vendortanár. 26-án *Sárospatakon*. Tejgyártás és burgonyatermesztésről, előadó: *Gaggi Samu* polg. isk. tanár. Gyümölcsfenyésztes, előadó: *Útve István* gazd. tanintézet főiskoláz Méhészet, előadó: *Rózsa János* méhészeti vendortanár. 28-án *Dénesen*. Takarmánytermesztés, előadó: *Gaggi Samu* polg. iskolai tanár. A szőlők újjalakításáról, előadó: *Munkácsy József* szőlőszőlési felügyelő. Méhészet, előadó: *Rózsa János* méhészeti vendortanár. 27-én *Sajó-Szent-Péteren*. A fejtehtének ápolása és tartásáról, előadó: *Kobza Sándor* ker. állattenyésztési felügyelő. A gazdasági gépek és eszközök helyes alkalmazásáról, előadó: *Görliczy Géza* gazd. tanintézet tanár. Gyümölcsfenyésztes, előadó: *Munkácsy József* szőlőszőlési felügyelő. 30-án *Szendrén*. Az osztrák állattenyésztésről, különös tekintettel a borjuvelesre, előadó: *Kobza Sándor* kerületi állattenyésztési felügyelő. A mátrágyák helyes alkalmazásáról, előadó: *Görliczy Géza* gazd. tanintézet tanár. Gyümölcsfenyésztes, előadó: *Szabó János* polg. iskolai tanár. 29-án *Béden*. Az állatok hizalásáról, előadó: *Kobza Sándor* kerületi állattenyésztési felügyelő. Gyümölcsfenyésztes, előadó: *Gaggi Samu* polg. iskolai tanár. Méhészet, előadó: *Rózsa János* méhészeti vendortanár. Ezen előadásokat február hóban folytatni okán.

Borköztöl. A Zemplénvármegyei Gazd. Egyes. a Tokaj-Hegyalján már évek óta megindult a jelenben erősebben lendületet vevő szőlőművelési alapítás által a multban nyert tapasztalatok alapján elhatározta, hogy az újonnan telepített szőlőkörül szűrt borköztöl nagyközönségnek és a kereskedővilágnak bemutatására annak jószágáról, zamatoságáról és legfőbbek értékről bizonyított szolgáltatás az érdeklődőknek. E czélból folyó évi február hó 15-ik napjánák d. é. 1/2 10 órák S. A. Ujlyében, a vármegyei házban nagyteremben *borköztöl* rendez, amely borköztölön csak ottan borköztöl fog megismertés, amely borköztöl a fillozra pusztított után újonnan

telepített szőlőket termelték és kizárólag borköztöl tulajdonát képezték. A borköztölkereskedők valamint a fogasztólészte érdeklődőseibe ajánljuk ezen életről való eszmét és az általa érteni szándékolt dícséretes törekvést. A Tokaj-Hegyalja régi hírneve kiállja a borköztölön is a tűzpróbát. A jury február 14-én d. e. fogja tartani ülését.

Gazdasági előadások. A Győrmezei Gazd. Egylet a m. ö. városi gazdasági akadémiának 1897. február 14-én tartott szarvasmárhák hó folyamán gazdasági előadásokat tartat. Az előadások sorozata a következő: Január 30-án, *Hensch Árpád*. A jövődelmezt teigazdaság feltevétele. *Cselkö István*: A hizalás szeszmoskálai. *R. Kosztány Tamás*: Borunk természet-szerű javításáról. *Cserháti Sándor*: A trágyázásról. Február 6-án, *Hensch Árpád*: A termesztés előbbtánságának módjai. *Mezey Gyula*: Szőlőknek rekonstruálása. *Ujlyéhy Imre*: Állat-egészségügyi intézkedések és védekezések. *Cserháti Sándor*: Növénytermelés hómoktalajai. Február 13-án. *R. Kosztány Tamás*: A borköztöl alapelvei. *Cselkö István*: Teigazdasági előadás. *Ujlyéhy Imre*: Szarvasmárhák tulajdonosok eleni védekezés. *Mezey Gyula*: A hesseni legye s néhány egyéb a gabonát károsító rovarról.

A „Mosonyvármegyei Gazdasági Egyesület” f. évi január hó 20-án tartja meg évi rendes közgyűléstét. Főbb tárgysról: Az egyrészt 1897. évi működéséről szóló jelentés tudomásulvétel. Előlk. két ülés. A pénztárs és négy igazgató-választásának megválasztása. Az 1898. évi költségvetés megállapítása s ezzel kapcsolatban: a) A Magyar-Óvári Szarvasmárha-tenyésztési egylet” sepegy iránti kérvények elintézése. b) Határozatokról a közönség részére beszámoló locogmag, repámag, mátrágya és gyümölcsök igazgató. c) Határozathozatal a közönség részére beszerzendő kálk ügyében.

Rézálliz és jöcezesedést azrunküldemények kedvezményes díjszámítása az osztrák és magyar vasutakon. Az összes osztrák vasutak úgy saját helyi forgalmában, nekikül, hogy egy részük részére beszerzendő locogmag, repámag, mátrágya és gyümölcsök igazgató közötti forgalmában feladára kerülő egy részük és jöcezesedést azrunküldemények után, — ha ezen küldemények a peronospóra vitelosa és peronospóra infestans eleni védekezés czéljaira van rendezve és ha ezen küldemények valamely gazdasági vagy földmívelési egyesület, egy ilyenmel foglalkozó testület vagy közönség helyre végre valamely gazdálkodó tokoz címzere feladta — az osztrák vonalakon 50% os díjmentésnek engemendyében részesítik. A m. kir. állmvasutak vonalain szállítandó hason rendeltetessel bíró rézálliz és vasgázlóküldemények után a kedvezményes díjszámítás a hó 15-ik napig szállított anyagot fűzet, mintkél 50 vagy 100 métermázsát szállítána. A kedvezményes nagysága 20–30% engemendy a rendes díjszámításról szállítási díjakból. Igénybe vehető valamely gazdasági egyesület által kiállított igazolvány alapján, mely a feladás alkalmával a fuvarfelvétel díjszámítása és a fuvarfelvételre az igazolvány száma beirandó. Azt hisszük, hogy fölisleges sok szót emlegetnünk. Így egymás mellet állítva a két kedvezményt, eleget mond a szülőkörök magyar vasuti tarifpolitiká.

Népies gazdasági előadások. A „Zentai Gazdákör” f. évi január és február hó folyamán népies gazd. előadásokat rendez Zentán, Felső-hegyen, Adorjánon, O-Kanizsán, Martonoson, Páloson, Hódolón, Petrusváron, Pécsen és Felsőhegyesen. Az előadások programja rendkívül gazdag s a mezőgazdasági termelés összes főbb ágazatát felölelve, nem kevesebb mint 52 előadót foglalgatok. Előadók: *Lukácsy Imre, Tóth Lajos, Novoszl János, Berger Károly Lajos, dr. Buday Dezso, Fülts Vazul* stb. Az előadások nagy részét a gazdasági helyi és a népoktatás szolgálatában álló tan-

fériaik igen öröndetes dolog, hogy a gazdasági közönség táborát tudott összehoztatni tervehés olykor nagy apparátussal és gazdag programmal létező akciónak, amelyért méltán teljes elismerést illet meg.

Oroszország termésmérendője. A földmívelésügyi miniszter jelentése szerint az 1897. évi Oroszországnak termésmérendője az 50 kerületben a következő: tavaszi búzából 311.188,000 pud, őszi búzából 6.357,000, zabban 484.391,000, árpyában 270.204,000, kukoriczában 70.538,000, burgonyában 978.511,000 pud. Lengyelországban: tavaszi búzából 219,000 pud, őszi búzából 759,000, zabban 36.848,000, árpyában 21.222,000, burgonyában 361.806,000 pud. Kaukázusban: tavaszi búzából 13.333,000 pud, őszi búzából 42,000, zabban 5.932,000, árpyában 14.781,000, lengyelország 9.966,000, burgonyában 14.503,000 pud. A jelentés 63 kerületben tet foglal magában. Összes termés tehát: tavaszi búzából: 324.735,000, őszi búzából 7.158,000, zabban 527.711,000, árpyában 306.307,000, tengelen 80.504,000, burgonyában 1.352.860,000 pud.

Köszönetnyilvánítás.

Folyó hó 2-án éjjel Kunádom-Szent-Péterem útját ki s rövid pár óra alatt közönség nagy része elpusztult. Mi airokutak tá.

Orosz Magyar Kölesznös Biztosító Szövetkezetéről

voltnak biztosítva és hálásan ismerjük el, hogy a szövetkezet nagyérdemű igazgatóiájának a legfeljeli-ismertetőben aonnal felvetette s az igazgóság megállapított kárterítésének megnyitjának későden nélkül, teljes meglegedésünknél, minden levendés nélkül képszerben *üzemnyelvény* és *lojalit* kifejtette. A szövetkezet ezen becses elismerését idős kőszönettel mondunk azért is, mert amióta fogant, nem mult el nap, hogy a közönségnek itt előadók biztosítási részvényeit az igazgatók igazgatták volna azzal, hogy mi, kik szövetkezetünk biztosítottunk, hiába várnék kárterítésre, mert a szövetkezet csak igér, de nem fizet. Most pedig arról győződnék meg, hogy ezen hírszerítésből a közönségnek a szövetkezetnek kárát a kárterítésből feleltől díjakat is több ökreire előre lefogott.

Isten áldása legyen ezen szövetkezetek és minden gazd ember csak saját érdeketben, ha idején biztosítást. Ájánjuk minden gazdának figyelem!

Kölk Komárom-Szent-Péteren, 1898. január 23.

Molnár Sándor s. k., Kovács Lajos s. k., Répás István s. k., Petrus János s. k., Czompa János s. k., Bilkó Julianna f. Bálint János s. k., Mitos István s. k., év. Zakar János s. k., Mészáros Lajos s. k., Proda Zsűk s. k., Weisz András s. k., Bálint Balázs s. k., Bóli P. k., Mészáros Máté s. k., Tokodi Sándor s. k., Molnár János bílitz s. k., Czövek István s. k., Mészáros László s. k., Czövek Sándor s. k., Bálint János s. k., Szabó András Dossa s. k., Nagy Ambrás s. k., id. Kosdi Mihály s. k., Németh Andrási s. k., Németh Gábor s. k., Kozdi Balint s. k., Mészáros László s. k., Mészáros László s. k., Mészáros András Miklós s. k., Németh Mihály s. k., Hajdúcs Imre bílitz s. k., Mészáros István s. k.

Rövidtörlés a közönség részére: Haladás Imre s. k., Kósságyi Péter, Mészáros István s. k., Kósságyi t. bíró, Köllényi Miklós s. k., jezző.

Amerikai mezőgazdaság

lta:
SZILASZAGYON KÖZLÉNY

az O. M. G. E. szerkesztő útkirja.

A 532. oldalon, fém papírra nyomott, 102 képfel-
szielt munka

bolti ára 4 forint;

O. M. G. E. tagok és a „Köztelek” előfizetői

3 ft 50 kr.

kedvezményesen írn rendelkezhet mag

a „Köztelek” kiadóhivatalában

(Budapest, IX., Utó-út 25.)

„KÖZTELEK ZSEBNAPTÁR”
„KÖZTELEK ÉVKÖNYVE”
 1898-ik évrre.

RUBINEK GYULA és SZILASSY ZOLTÁN.
 az Orsz. Magy. Gárd. Egyes. titkarság.

A két könyv előadására a O. M. G. E. tagjai és a KÖZTELEK SZÁMÁR 12 FT 20 KR. postá díjjal jár.

A két könyv csak együttesen rendelhető meg külön-külön nem kapható.

Boltja ára 2 ft 50 kr.
 Megrendelhetők a „KÖZTELEK” kiadóhivatalában.
 Budapest, IX. ker., Üllői-ut. 25.

KERESEDELEM-TÖZSÉJE.

Budapesti gabonaárak.

(Gulfarm és Walf budapesti terménybizomány cég jelentése.)
 Budapest, 1898. január 22.
 Az időjárás e héten is nagyobbra száraz és horog volt a hőmérséklet azonban erősen csökkent és éjjelente nagyon fagyok voltak, míg csapadék csak soványosan fordult elő. Gazdaközönségünk a vetések állásával nincs megelégedve, egyelőre azonban még korai a felől bírjomságot mondani. A vésztes kevesse változott. Brzomjan, Hollandiában és Németországban ismét a vetések állása nagyon előrehaladt — rendkívül nyílt enybe az időjárás. Franciaországban meleg, de nedves idő jár, mállal a búzak nagy elmozdultak, azokivél a búz Hányra miatt erő a baleset a kóser fagyoktól. Hányra a hó Orvosban nagy mennyiségű és délkelet részben a nagy hidegek érzékeny kárkálót okozott. Románia még eddig nem nyúlt puszta.

Az Egyesült-Államokban a Cincinnati Price Current szerinti a kilátások nagyban kedvezők. Argentínában csak esők járnak, de a legtöbb az aratást és megörzítést az áru kvalitását. Az Indiából legutóbb beérkezett jelentések a termést a jövő irtal jó csekély-bőveket tüntetők fel és az aratás megkezdése nélkül deficitáriusz termései lesznek.

A mi a külföldi piacokra ütemeltem illik, általában véve szállások nagyra desztak, az azonban csak prompt készúrok vonatkozik; későbbi határidők csak gennyebb értékelésben találunk. Amerikában a múlt héthez viszonyítva, a január-fébruári határidő 20 centtel emelkedett, míg május-júniusi csak 1/4 centnyel emelkedett tünet fel.

Ért a contumel félévesre látott készletek mennyiség csökkenésével és a jó exportreklámot mulajvák, önkéntelenül merült fel azonban az a kérdés, hogy az „argentinai gabona termés” és a „bővegek állása” hol maradjon? Angliában a falgom válságával javult, a hangulat is kellemesebb árak azonban változatlan maradtak. Franciaországban az eddigi nagy megerőt és lelet valamint buza indok tartott. A német piacokon a kelendőség viszonyok kedvezőbbek, és az árak nem emelkedtek. A többi kontinentális piacokon az eddigi helyzet viszonyban nincs változás.

A látható készletek fennmentelt tetemes eszkönsé illatásaképen nyújtok alábbiakban a következő összehasonlítások:

A new-yorki tegnapi két jelentés így szól:
 1898. január 22-én konstallatott készletek quarterben:

	E héten	Múlt héten
Buza	37.153.000	37.848.000
Tengeri	41.789.000	41.134.000

	1897-ben	1898-ban	1899-ben
Buza	67.620.000	67.620.000	68.840.000
Tengeri	72.178.000	10.430.000	12.654.000

Páriban felel január 20-án 1898-ban 1897-ben Buza (métérmérésben) 24.750 406.500 Liszt (sakként) 33.800 136.300

Az Európa felé úszó buzanyományeg jelenleg 4.056.000 quarter, meliből Amerikában 2.849.000, a Szarraföldön pedig 1.207.000 quarter jut, míg 1897-ben 3.284.000, 1896-ban pedig 3.060.000 quarter úszott.

Az időjárásnak a gabonaállományok nagy részét 3/4 részét szállította be méteremészekkel a buza hozamátalóvala rendkívül megcappant készletekkel való tekintet.

Nálunk a hangulat az összes gabonakereskedő névű csavés és a forgalom korlátozt. Az árnyíraty kelés nagyodott, csupán zab és árpa maradt változatlan.

Az üzleti hét részleteiről következőket jelent-hetjük:

Buza az egész héten át csak gyengén volt kereslet. Víznyomok csak a déli vidékekre és így a kínálat nagyobbra a helyben barokfarkozott körtelekkel is került ki. A malinko azonban, tekintettel a hóra is teljesen kényes kiszáradtak, szintén egyelőre korlátozódok voltak és csak közönléni fordultak újabb szerény vételekhez. A forgalom emelőgva nagyon korlátozt maradt és az összes héti forgalom alig több 50.000 mázsa, melyet már-ként 7/8-át az ország körüli fizettek. Idegen -vállalkozás buzában nem volt üzlet. A hét hozatalki 31.000 mázsa-étszemek ki.

Répa továbbra is csak a helyi fogyasztásnak v.d.ható el jó minőségben, a kínálat azonban nagyob, mint a kereslethez viszonyítva szükséges volta. Az árak emelőgva fokozatosan 10-12% közöttiek és minőség szerint 8.50-60 ft érhető el helyben és Budapest tavolágában átvéve. Román árban is bő kínálat és indokolt ideál tavaszi szállítva 8.35 ft-ig érően elvámoltam bu Budapest kelt. Kiserlet-köppen orosz ára is adottott el egy kisebb tétele 8.35 ft 5 óra bu Budapest.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) szárványosa körül a piacra és a hízalók, éppny, mint a szeszszekők részéről teljes árak mellett gyors elnyve zere lallt. Minőség szerint 6.50 ftig fizetek helyben. Külföldi árban (Bessarabián) árpa a hozámétszemek 10-12% közöttiek, így nagyból ideában 6.30 ft 3 óra helyben kelt. Állomásokon forgalom korlátozt és csak elvételre történnek kisebb eladások, a kínálat valamint jobb ugyan, a magas ár-központban azonban megkezdésük a forgalom kiesés-sét. Az árak a multihéthez viszonyítva változatlanok.

Zab ritkán gyenge volt az értékelés, a hozatalki azonban szintén mérsékelés, lévén az árak nem emelkedtek fel változást. Jobb és finom minőségű alj kerülnek a piacra. Szín és tisztaság szerint 6.20-6.80 ft között keltető el.

Tengeri egészéző 6 árban 5.11/2-5.15 ft-ig fizetnek és egyúttal újára is a multihéthez viszonyítva 10% ft vesztett. Kereslet erősen megcappant, míg a kínálat új promt, mint későbbi szállítókra bővebb. Tiszavideki állomásokon új tengeriért. Románia 4.65 ft-ig, Kisváradra 4.70 ft-ig keltetők, a többi vidékekre és Bácska állomásokon az árak alj változtak és Budapesti paritásra 5. — ftot jegyzünk.

Készletek viszonyában e héten sem volt forgalom. Jegyzésünk csak névlegesek jó minőségű árban 11.75-13.50 ft. Hatalok: kapotir-repre január-februára 13-13.10 ft, augusztura 12.05 ft, szeptemberre 12. — ft, májusra 12-12.75 ft. Gomborika kb. 11.50-12 ft, vödrepze kb. 5.50-6.25 ft, fele május 9.50-10.75 ft Budapestben.

Értékelés: Zsola a hangulat továbbra is csavés; kereslet nincs és így törpe sem fejlődött. Névleges ab-Buza-Jombar 7.25 ftot, Zölzét babért Főlegy-nyuzás, buza-Buza 6.75 ftot (dunnant) 6.75 ftot, búza-Buza 6.75 ftot, búza-Buza 6.75 ftot, búza-Buza 6.75 ftot, búza-Buza 6.75 ftot.

Vélemény: Vödrepze valamely kellemesebb. Minőség szerint 13.00-35. — ft, durvaszemű felvételre 35. — 40. — ftot fizetnek. Jancsereti csak soványosan kínálnak és hazai termései ára 35.—40. — ftot jegye. Malommag 5.75 ft-ot el e helyben. Békény jobb árakért kereslet és helyben 6.30 ftot jegye.

Napi jelentés 1898. január 25.

Készüza ma gyengén volt kínálva, a malinko azonban kevés vételekért mutatott, az irány szállások eliktől kb. 16000 mázsa, az árak valamely na-gasabbak.

Eladatok: 1000 mm. 77 kg. = 130. — ft 3 óra

200	75	=	127/2
200	75	=	123/5
200	75	=	118/5
100	72	=	118/5
500	78	=	119/0
500	78	=	119/0

Pestvádi: 200 mm. 76 kg. = 128/0 ft 3 óra

200	74	=	118/0
100	79	=	120/0
200	78	=	120/0
100	75	=	123/5
100	75	=	123/5

Rakládrás: 1000 mm. 74 kg. = 117/5 ft 3 óra

1000	74	=	117/5
1500	74	=	114/5
1500	75	=	114/5
1000	74	=	114/5
600	78	=	112/0

Ottaz: 1000 mm. 78 kg. = 112/0 ft 3 óra

Árpa üzletelen volt ma.

Tengeri változatlan árak mellett kelt el.

Határidők magasabb külföldi és hidegbe idő felvétel szállását indított, később realizálások el-lanyhultak és tartott árának.

Következő kottások történetek.

Közlöttel. Déli várlat.

Tavasz buza	11/84-11/76-11/11	11/81-82
Ős buza	8/25-8/20	8/20-21
Tavasz rozsa	9/25-9/20	9/26-27
Ős rozsa	8/25-8/20	8/20-21
Tavasz zab	9/25-9/20	9/26-27

Ős zab	Nov. kengur.	9/21-10	9/19-20
U tengeri		12	11/90-112
U rüpeze		12	11/90-112

Szerkesztel.
 Szece. (Goldfinger Gábor szegvári főútitviselő tudósítása)

A szesztelekben a hétkeletje változatlan iránzat uralkodott és a szeszárak a múlt héti változatlansúlra jegyzés szerint zárodnak. Finomított szeszben a hét elején többé 50/75 frton kelt e helyban, míg elemi egy 50/75 frton kelt. Finomított szesz nagyban 55/90-55/83 frton kínált helybeli állomásokhoz szállítva. Elezéstöszes változatlan szállítva, 56 ft-ig kelt.

Mezőgazdasági szegváriak által kontingens nyeresése e héten képen 17.—17/16ft-ig kelt kínálva és árón több ideál szállítva is hét. Erdélyi állomásokhoz szállítva 16/75 frton kínáltak szeszt.

Kontingens nyereséssé ára Budapestben 17.00-17.75 ft.

Bécsi jegyzés 1810-1830 ft kontingens nyereséssé.

Fővági jegyzés 64—64/25 ft adozott tripló szeszt.

Tiszéti jegyzés 11 ft kiviteli szeszt 90/90 nyagban.

Héti el értékelés héten 100 q finomított szeszt vásárolt.

Védői szegváriak körül: Ár, Losoncz 13 kral drágában, a többiek változatlanul jegyzésben.

Budapesti szálárak és Melen: Finomított szesz 55/75-56 ft, elezéstöszes 55/75-56 ft, nyereséssé adozással adozva 54/75-55 ft, nyereséssé adozással 15-15/53 frton kelt. Januári szesz 19/50-19/75 ft. Kontingens nyereséssé —.

Az árak 10.000 Herfokentől kezdve nékül budapesti szállástalálomhoz szállítva készpénztetés mellett értékeltek.

A központi vásárcsarnok árjegyzése nagyban (en gros) adózt el elemiárak áráról.

Magyar gabós vásárcsarnok elítés szövetkezetének jelentése 1898. január hó 22-éről.

Forgalmunk e hét végéig dékább volt, ár jóval több érkezett, mint az előző napokban, — mely szűlő iránnyal mellet simán volt elhelyezhető. Főképp nyutak érkeztek azokra nagy tételekben, de kiselőg tételekkel történtes fordítás nem volt.

Eladásaink a következőkben foglalhatjuk össze: 1. Felek 110-110 ft-ig kelt, facsán 4 ft párja.

Vágott hiba 52-55 kg, pulyka 64-60 kg, kacsa 54-56 kg, 60 kacsa 2/60 ft, káppan 2 ft párónként.

Vághas némely javat a helyszót, nagy kényeske-mertikulak. Tevasz 120-150 ft, főzöveg 78-84 kg kilója. Tehénrúzt 12 kr.

Thes-töjés 28 30 31 ft.

Pony gabonyák 80 kr, kisebb 60 kr, cacsa 60-85 kr, süllő kisbősz 80 kr, nagybősz 80 kr, fogas 120-140 ft kilónként.

A központi vásárcsarnok-üzagazgatóság jelentése. Budapest, 1898. január 24-án.

Buza. Marchabuzsák I. oszt. 1 e ft 60-66 ft. II. oszt. 40-46 ft, III. oszt. 30-40, eleje I. oszt. 40-50, II. oszt. 34-40, III. oszt. 30-34, borjúbusz hátajja I. oszt. 32-38, II. oszt. 28-32, eleje I. oszt. 44-56, II. oszt. 42-48, birkabusz hátajja I. oszt. 30-38, II. oszt. 28-30, eleje I. oszt. 24-36, II. oszt. 20-24, bárány eleje I db. 100-120, II db. 100-120, sertésbusz szalonváltal előszörű I db. 50-52,0, vidéki 46-49, szalonváltal nélküli előszörű 62-64, vidéki 45-50, sertésbusz pórköltő 46-50, sertésbusz szalonváltal 49-49, szalonváltal nélküli 48-54, sertésbusz fiókert 1 kg. 60-80, füstölt 1 kg. 60-80, sertésbusz szalonváltal 0/80-0/90, szalonváltal nélküli 50-50, sertésbusz szalonváltal 50-50, füstölt 55-57,0, sertésbusz hordóval 540-360, hordóval 54-54, kollektív 150-150 nyers 1 kg. 50-50, füstölt 72-80, szálaló 50-50-100, külföldi —, malac szopós 60-61 kg, —, tisztított 80-100.

Baromfi. 600 g. élők 1 pár ft 110-140, csirke 0/80-1, káppan hízott 1/80-2/80, sovány 47-—, réce hízott 2/40-3/30, sovány 1/60-2/40, lud hízott 4-7, sovány 1/80-3/30, pulyka hízott 3/80-5, sovány 1/80-3/30, kacsa hízott 1/80-3/30, 0/80-0/80, 1 kg., csirke I db 0/40-0/70, 1 kg., —, káppan hízott 1 db 0/90-1/30, 1 kg., —, réce hízott 1 db 0/80-1/20, 1 kg., —, 0/80-1/20, 1 kg., —, 1/20-1/20, 1 kg., —, 0/80-1/20, lud hízott 1 db 3-3/70, 1 kg., pulyka 0/50-0/55 felköt. 1 db 2/30-3/30, 1 kg., 44-50, sovány hízott 1 db 2/30-3/30, 1 kg., —, 1/20-1/20, 1 kg., 40-50, ludháj 1 db 20-1/20, 1 kg., 1/40-1/90 hízott 1 kg. 70-90, ideál hiba 1 db —, tisztított 80-100.

Hal. Elő. Harsca 1 kg. 0/35-1/—, cacsa 0/40-1/—, pony (dunai) 0/60-1/20, süllő —, ke-

Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet.
BUDAPESTEN, VIII. József-körút 8.

Alapítva 1893. évből.
 Elnöke: TELEKI GÉZA prof. Alelnök: CSÁVÖSSY BÉLA.
 Igazgatósági tagok:
 ANDRÁSSY GÉZA gróf BELADOVICS SÁNDOR, DESSEFFY FERDINAND, PÉTERY ÉMIL,
 RUBINER GYULA, SZENTKIRÁLYI KÁLMÁN, SZILÁSSY ZOLTÁN, SZONYI ZSIGMOND,
 TELEKI SÁNDOR,
 Vezérigazgató: SZONYI ZSIGMOND.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ SZÖVETKEZET a gazdaságosság általános elismerése szerint havon megfelelő hivatásának: folyton felteszi a reformokat, melyeket a gazdaságosság évek óta sürgettel; és a károsnak gyorst és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

ÉPÜLET ÉS ÁTALÁNY (PAUSHAL) BIZTOSÍTÁSNAI
 rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé; a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; — minden más illeték kizárásával.

Gazdasági egyesületi tagok — tekintet nélkül a biztosított érték nagyságára — a útsza díjbel 5% díjengedményben részesülnek.

Kiszárad, ha huszon egyezre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal terménytelk biztosítják, 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság Budapesten, József körút 8. sz.) és a vidéken létesített ügynökségek.

Eladó angol telivér mén.

Báró BÄNFFY ALBERT választói ménésében eladó:

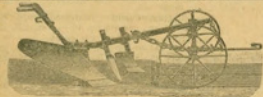
2 darab angol telivér mén

3½ és 2½ évesek.

Értekezhetni Választói a tulajdonosnál. 5221

Vetni való árpa és bükköny

Weisz Józsefnél Budapest, V. ker., Béla-utca 6. szám az 6255 8-ik kősz.

Egy és több vasu egyetemes **aczélékém és talajmivelő eszközeim**

olcsó ár, **elsőrendű minőség** és czélszerű szerkezetüknél fogva országszerte legjobb hírnévként és kelendőségnek örvendnek, minél fogva gyártmányaimra a t. gazdaságosság figyelmét felhívom.

Árjegyzékekkel és árajánlattal szívesen szolgálom.

Bächer Rudolf

cs. és kir. kizárólagos ekegyára

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond.**

„Unicum-Drill“

egyetemes sorhivatógép sokoldalú használhatóságánál, czélszerű szerkezeténél fogva egész Európában

a legjobb hírnévként és a legnagyobb kelendőségnek

örvend, minél fogva az összes eddigi vetőgépek között az

első helyet foglalja el.

Árjegyzék és bővebb felvilágosítással készséggel szolgál:

Melichar Ferencz

cs. és kir. szabadalmazott **kizárólagos vetőgépgyára**

Budapest, VI. ker., Nagymező-utca 68.

Megpróbálás vagy más gyártmányával való összehasonlítás végett gyártmányaimat a t. gazdaságosság rendeltetésére bocsátom.

Egyedl. specialis ekegyártással foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

Egyedl. kizárólag sorhivatógépekkel foglalkozó gyár az Osztrák-Magyar monarchiában.

Fedezési hirdetés.

Gróf Andrássy Tivadar tőke-terebes
ménésében az

1898-i fedezési idény

alatt következő ménék fognak fedezni:

Mailberger angol telivér, szül. 1891., apja Bálvány, anyja Madeira.—Verneni-től
fedezési díj 30 frt.

Terebes angol telivér, szül. 1892. apja Gundersbury, anyja Young-Galante.—Doncastertől
fedezési díj 30 frt.

Fiume angol telivér, szül. 1893., apja Mettaltis, anyja Ancona.—Grand-Couptól
fedezési díj 20 frt.

Ficsur angol telivér, szül. 1891., apja Beaumont, anyja Oitorla.—Shallovótól
fedezési díj 15 frt.

Minden kanca után 2 frt istálló pénz fizetendő. Kanczák gondozása, ételmezése a kisbéri díj-szabás szerint számítatik.

Bejelentések az **uradalmi igazgatóság**hoz Tőke-Terebesre intézendők. 6189

Most jelent meg

Amerikai mezőgazdaság.

Irta:

SZILASSY ZOLTÁN

az OMGE. szerkesztő titkárja, a „Köztelek“ felelős szerkesztője.

Eredeti fényképek és Vladár Ernő festőművész rajzai után készült számos képpel.

Bolti ára 4 frt.

OMGE. tagoknak és a „Köztelek“ előfizelőinek

kedvezményes ára 3 frt 50 kr.

Megrendelhető a

„Köztelek“ kiadóhivatalában

(Budapest, IX. Üllői-ut 25. sz.)

Fedező mén.

Gróf Károlyi Tibor ur ő nagyméltósága Tiszta-Tarján **uradalmában,**

„**Atyafi**“ angol telivér mén fedez 25 forintért,

„**Colonel**“ angol felvér mén fedez 15 forintért továbbá:

ugyanezen uradalomban tiszta magyar faj **bilák** eladók: **2 darab** 4 éves, **4 darab** 3 éves, **8 darab** 2 éves.

Értekezhetni alólírott tisztartósnágnál.

Ta-Tarján, (Borsodm.) 1898. január hó 20-án. 6210

Lipovniczky Gyula urad. tisztartó.

Megjelent

Rövid utmutatás

a gazdasági
könyviteli
nyomtatványok-
hoz.

Ára 20 kr.

Pórtómentesen 25 kr.

Megrendelhető a

„Köztelek“

kiadóhivatalánál.

HARRISON M^c. GREGOR & Co.,

daráló-gépei

a legjobbak. Kapható

Graepel Hugónál,

Budapest, V., külső váci-ut 46.

Árjegyzék ingyen és démentve.

KAINIT

nagyban és kicsinyben.

Megrendelhető az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál (Budapest Köztelek).

Á r a k:

nagyban waggon-rakományként az Leopoldshall-Stassfurt, ömlesztett állapotban 100 frt, zsákban szállítva 130 frt. A vasuti szállítási költség a különböző távolságu rendelési állomások szerint 130—140 frt között váltakozik.

Kicsinyben mm.-ként zsákkal együtt budapesti raktárunkból egyesületi tagok részére 2 frt 80 kr., nem tagoknak 3 frt.

A megrendeléssel egyidejűleg a kainit árt egyesületünk pénztárához beküldeni kérjük, a szállítási költségek a küldemény átvételénél fizetendők.

Méltóságos **INKEY ISTVÁN** ur

iharos berényi uradalm

F.-denesi gazdaságban

eredeti mag után termelt másodtermésű tiszta amerikai

mastadon tengeri eladó,

métermászaja 8 frtért helyben, zsák és szállítás külön losz számítva, Csurgó vagy N.-Kanisza vasuti állomáshoz. Megrendelések és bővebb felvilágosítások kéretnek.

Gallubich Lajos urad. számtartóhoz

Iharos-Berény (Somogy-m.). 6211

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE.

Tavaszi vetőmag árjegyzék 1898.

Van szerencsénk *tavaszi vetőmag- és műtrágya-árjegyzékünket* becses figyelmébe ajánlani, ez irányu szükségleteinek beszerzésénél. Különös gondot fordítottunk bevásárlásainknál ez évben is arra, hogy t. Gazdátársainkat teljesen megbiz-
ez évben amerikai luczerna és löheremag nagy mennyiségben fog forgalomba kerülni melynek beszerzésétől kérjük óvakodni.

Szövetkezetünk hivatása lévén a gazdaközönség érdekeit minden irányban védeni és előmozdítani, összes szükségletét, így magszükségletét is é. p. belföldi magvakat *kiadóról t. tagjaink és hazai gazdátársainktól*, külföldi magvakat pedig *megbízható külföldi termelők és kereskedőktől* szereztük be, káros következményekkel járó magvakat, így *amerikai luczernát és löherét nem vettünk és forgalomba nem hozunk.*

A *heremagvak* megtisztítását saját heremagtisztító állomásunk eszközi és csakis a m. kir. állami vetőmagvizsgáló-állomás által *arankamentességre leplombázott-áru* lesz elszállítva. A *répa- és fűmagvakat* kiadás előtt ugyancsak fentnevezett intézetnél *csiráztatási vizsgálat* alá vétetjük és csak oly magvakat hozunk forgalomba, melyek magas csiraképességűek.

Vörös löhere.

(Trifolium pratense.)

Löhere vörös vagy styria legelsőrendű erdélyi arankamentes állami- lag plombozott	46
Löhere vörös elsőrendű magyar arankamentes állami lag plom- bozott	43

Luczerna.

(Medicago sativa.)

Luczerna eredeti francia pro- vencei nagyszemű legelső rendű arankamentes állami lag plom- bozott	75
Luczerna eredeti olasz legelső- rendű arankamentes állami lag plombozott.	58
Luczerna magyar első. aranka- mentes állami lag plombozott	56

Különféle herefajok.

Bíborhere Trifolium incarnatum	26
Fehérbere Trifolium repens	68
Komlóhere Medicago lupulina	42
Svéd v. korehere Trifol. Hybridum	75
Seradella here Ornithopus sativus	26
Nyulszapuka Anthyllis vulneraria	55
Baltacím elsőrendű Onobryhis sativus	16
Kerep, szarvas, Lotus corniculatus	110

Répmagvak.

Minden eredeti 50 kilós zsák eredeti Queclin- burgi plombal elátvá.	
Eredeti sárga kerek Oberndorf	24
Eredeti sárga v. vörös Eckendorff	40
Eredeti sárga olajbogyó alakú	24
Eredeti vörös óriás Mamuth	24
Eredeti sárga v. vörös buczok	20
Golden Tankard utántermés	16
Czukorrépa Vilmorin-féle	28
Murokrépa Fehér zöldjéjú óriás	—
Tarlórépa Noribergi	44

Takarmány-fűvek.

Angol perje, Lolium perenne, Skóciából hozott legnehezebb minőségű	25
Olasz perje, Lolium italicum legelső- rendű, nehéz és tiszta	26
Francia perje, Avena elatior	54
Árva rozsnak, Bromus inermis, eredeti orosz legkötőbb mag	50
Csomos ebr, Dactylis glomerata	54
Juh csekesz, Festuca ovina	50
Réti „ Festuca pratensis	44
Mezeli komocsi, Phleum pratensis	28
Tarjós ezmezer, Cynosorus cristatus	110
Réti perje, Poa pratensis	56
Réti csetpázsit, Alopecurus pratensis	115
Taraczkos tipán, Agrostis stolonifera	100
Illatos borjupázsit, Anthoxantum odorat	120
Pelyhes csizrok, Holcus lanatus	48

Takarmány-növények.

Csillagfürt fehér, Lupinus albus	9
„ sárga, „ luteus	9
„ kék, Lupinus Augustofolius	9
Muharmag, Panicum germanicum	7
Müstarmag, Sinapis alba	12
Borsó tavaszi	9
„ őszi	6
Bükköny tavaszi Vicia sativa	7
„ homoki Vicia villosa	15
Lóbab, Vicia faba	9
Pohánka v. hajdina	10
Paprika kőles	8
Csibehur nagyvelő Spargula maxima	10
Görög széna Trigonella foenum graecum	10
Vérfejú esabár, Poterium sanguis orba	14
Sojabab Soja hispida	10

Olajnövények magvai.

Eredeti olasz kendermag bolognai	32
Kendermag utánvetéti belföldi	14
Káposzta reepe nagyözemű I.	15
Nyári reepe Újseclandi eredeti	24

Lenmag rigal első évi utántermés	14
Olasz seprő csizrok eredeti mag	25

Gabonaműek.

Árpa eredeti Hanna Pedigree Kvassitzből hozott	16
Hanna Árpa 1-ső évi utántermés, dja- zott mag	12
Chevalier árpa 1-ső évi utántermés	11
Golden Melon árpa	10
Taszvabuza al eladódállomás	15
Montegnei roz	11
Szt.-János napi roz	—
Zab Duppani	10
„ szép minőségű belföldi	7 50

Műtrágyák.

Árak 100 kilóknál az Budapest.

Csontliszt superfoszfát, tiszta csont- lisztből készült 16—18% vízben oldá- ható foszfor savtartalommal kiló %	— 26
Ásványi superfoszfát 16—18% vízben oldható foszfor savtartalommal kiló %	— 25
Thomassalak eredeti Hoeremann-féle 18—20% foszfor savtartalommal	3
Amoniak superfoszfát 10—12% fosz- forsav, 3—5% amoniak	6
Superfoszfátgyps 4—5% foszfor sav- tartalom, zsák nélkül	2 50
Chilisálcetrom 15—16% légenyarta- lommal	12
Légenszártott marhatrágya öröltöt álla- potban az Arad	1 80
Trágyagyps zsák nélkül	1

Teljes vasuti kocsi rakományokra, az ottani vasutállomás, külön ajánlat tétetik.

Mínthogy a magyar, osztrák és németországi műtrágyagyárosok közt csontliszt és ásványi superfoszfáttra kartell áll fenn — egyenli ármegállapítás mellett, mely a közvetítőkre is kötelező — kérjük szövetkezetünket előnyben részesíteni.

